

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Právní aspekty státního podniku

Žaneta Stará

Bakalářská práce
2008

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Žaneta STARÁ
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Management podniku
Název tématu: Právní aspekty státního podniku

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

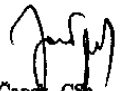
- 1) Úvod
- 2) Stručná historie institutu státní podnik
(kdy se poprvé objevil, jak se vyvíjel)
- 3) Současná právní úprava institutu státní podnik
(podrobná analýza)
- 4) Výhody a nevýhody státního podniku
- 5) Závěr
- 6) Přílohy
- 7) Seznam použité literatury

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

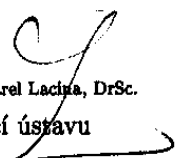
Seznam odborné literatury:

- HAVELKA J.: Podniky státní a veřejné, Slovník veřejného práva československého, III.část, Polygrafia Brno 1934
RABAN P.: Státní podnik / poslání, práva, povinnosti/, Práce Praha 1988
ELIÁŠ K, BARTOŠÍKOVÁ M, POKORNÁ J. a kol: Kurs obchodního práva - Právnícké osoby jako podnikatelé, C.H.Beck, Praha 2001
PLÍVA S.: Hospodaření s majetkem státu, C.H.Beck PRAHA 2004
HAVLAN P.: Majetek státu v platné právní úpravě, Linde Praha 2006, 2. vyd.
MUSTAR Z.: Právo hospodaření ve světle nového zákona o státním podniku, Právní rádce 11/1997

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Milan Závurka, Ph.D.
Ústav veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 25. října 2007
Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2008

prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan

L.S.

prof. PhDr. Karel Lacina, DrSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 15. listopadu 2007

SOUHRN

Náplní mé bakalářské práce je popsat právní aspekty institutu státní podnik, jeho vývoj a na příkladě uvést právní úpravu státního podniku. Hovořím nejprve o historii státního podniku jako právnické osoby a historii jeho právní úpravy. Dále podrobně rozebírám současnou právní úpravu dle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku ve znění pozdějších předpisů. Praktická část této práce se týká podniku Česká pošta, s. p. a věnuje se základním informacím z obchodního rejstříku, historii, vývoji, současnému stavu, budoucím cílům a právní úpravě tohoto podniku.

KLÍČOVÁ SLOVA

státní podnik, zákon o státním podniku, právní úprava, Česká pošta

TITLE

Juristic aspects of state public enterprise

ABSTRACT

Mission of my bachelor thesis is to describe juristic aspect of institute state public enterprise, its development and show on example legal regulations of state public enterprise. First I speak about history of state public enterprise as a body corporate and about history of legal regulations of state public enterprise. Below I detail current legal regulations of institute state public enterprise according to law number 77/1997 of Colection of laws, about state public enterprise as amended by later acts. Practical part of this bachelor thesis is related to company Česká pošta, s. p., it occupes by basic informations from Companies Register, history, development, current status, prospective tendency and legal regulations.

KEYWORDS

State public enterprise, law about state public enterprise, legal regulations, Czech post

Obsah

1	Úvod	7
2	Historie institutu státní podnik	8
2.1	Zákon č. 404/1992 Sb. a vládní nařízení č. 206/1924 Sb.	8
2.2	Znárodnění	9
2.2.1	Znárodnění československého průmyslu	10
2.2.2	Znárodnění pojišťoven a bank	12
2.3	Zákon č. 88/1988 Sb.	13
2.3.1	Tehdejší společenské poslání státního podniku	14
2.3.2	Podíl tehdejšího státního podniku na tvorbě a ochraně životního prostředí	14
2.3.3	Personální rozvoj pracovníků tehdejšího státního podniku	15
2.4	Privatizace	15
2.4.1	Pojem privatizace	16
2.4.2	Průběh privatizace	16
2.4.3	Průběh kupónové privatizace	16
2.5	Zákon č. 111/1990 Sb.	16
2.6	Zákon č. 77/1997 Sb.	17
3	Současná právní úprava institutu státní podnik	18
3.1	Vymezení pojmu	18
3.1.1	Zakladatel	18
3.2	Založení, vznik, zrušení a zánik státního podniku	19
3.2.1	Založení	19
3.2.2	Vznik	20
3.2.3	Zrušení a zánik	20
3.2.4	Sloučení, splynutí a rozdělení	21
3.2.5	Likvidace	22
3.2.6	Zánik	23
3.3	Orgány státního podniku	24
3.3.1	Ředitel	24
3.3.2	Dozorčí rada	25
3.3.3	Ředitel, jeho zástupce a členové dozorčí rady nesmějí	27
3.4	Práva a povinnosti zakladatele státního podniku	27
3.5	Majetkové postavení a fondy státního podniku	28
3.5.1	Majetek státu	28
3.5.2	Majetek státního podniku	30
3.5.3	Finanční hospodaření státního podniku	31
4	Česká pošta, s. p.	33
4.1	Základní informace o podniku	33
4.1.1	Předmět podnikání	33
4.1.2	Právní předpisy upravující činnost České pošty, s. p.	34
4.1.3	Orgány podniku	35

4.1.3.1 Ředitel a zástupci ředitele	35
4.1.3.2 Dozorčí rada	35
4.1.4 Organizační schéma podniku	37
4.1.5 Další důležité informace	38
4.1.6 Logo podniku	38
4.2 Právní postavení podniku Česká pošta, s. p.	38
4.3 Vnitřní směrnice a předpisy	39
4.4 Historie	39
4.5 Monopolní výhrada České pošty, s. p.	42
4.6 Produkty České pošty, s. p.	42
4.7 Dohled nad činností České pošty, s. p.	43
4.7.1 Vznik Českého telekomunikačního úřadu	43
4.8 Strategické cíle České pošty, s. p.	44
5 Závěr	46
Použitá literatura	47
Příloha 1 - Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku	48
Příloha 2 - Úplný výpis z obchodního rejstříku	56

1 Úvod

Za téma své bakalářské práce jsem si vybrala právní aspekty státního podniku. Státní podnik je specifickou právnickou osobou, upravován zvláštním právním předpisem a přesto, že téměř každý ví, že státní podniky existují, je jich čím dál méně a příliš se o nich nemluví. Všimla jsem si, že se tímto tématem moc prací nezabývá a v posledních sedmi letech ani nebyla napsána nová kniha, která by alespoň zčásti problematiku státního podniku řešila. Proto jsem se rozhodla vybrat si téma státní podnik a pokusit se ho podrobněji rozebrat.

Považuji za důležité uvést vývoj institutu státní podnik, proto se ve své bakalářské práci nejdříve věnuji historii státního podniku jako právnické osoby, která již nese název státní (resp. národní) podnik.

Jak již vyplývá z názvu práce, podrobně popisuji současnou právní úpravu státního podniku, tak jak je dána v zákonu č. 77/1997 Sb., o státním podniku ve znění pozdějších předpisů. Zaměřuji se na pojem státní podnik, jeho založení, vznik, zrušení a zánik, dále jeho orgány a také jeho majetkové postavení a finanční hospodaření.

Pro praktickou část mé bakalářské práce jsem využila poskytnutých materiálů z podniku Česká pošta, s. p., a tak na příkladu popisuji právní úpravu tohoto státního podniku. Pro kompletnost bakalářské práce také uvádím základní i podrobnější informace o České poště, s. p.

V závěru bych chtěla shrnout získané poznatky o státním podniku a na základě toho také vyjádřit svůj názor na tento institut. Také se zde zmíním o mém postoji k České poště, s. p.

2 Historie institutu státní podnik

Státní podnik jako právnická osoba má za sebou dlouhý vývoj a stejně tak i jeho právní úprava.

2.1 Zákon č. 404/1922 Sb. a Vládní nařízení č. 206/1924 Sb.

Prvním zákonem, který upravoval instituce v zásadě podobné státním podnikům, jak je známe dnes, byl zákon č. 404/1922 Sb., o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plnit úkoly správní. Na tomto zákoně se usneslo Národní shromáždění dne 18. prosince 1922. Podniky podnikající podle tohoto zákona mohly být nařízením vlády prohlášeny za podniky spravované podle zásad obchodního hospodaření.

V roce 1924 vyšlo vládní nařízení č. 206/1924 Sb., kterým se provádí zákon o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plnit úkoly správní. Dle tohoto nařízení se za podniky spravované podle zásad obchodního hospodaření považovaly:

- „Státní báňské a hutnické závody,
- Uhřetvický školní závod zemědělský,
- Školní závod zemědělský v Děčíně-Lebverdě,
- Vojenská továrna na letadla,
- Státní tiskárny (vyjímaje tiskárnu ministerstva národní obrany),
- Československá tisková kancelář,
- Státní loterie,
- Státní mincovna v Kremnici,
- Žabčický školní závod zemědělský,
- Poštovní spořitelna,
- Kuřimský školní závod vysoké školy zvěrolékařské v Brně,
- Státní statky zemědělských škol a výzkumných ústavů zemědělských,
- Státní diagnostický a serotherapeutický veterinární ústav v Ivanovicích,
- Československé aerolinie,
- Československý státní film,

- Státní sázková kancelář.¹

2.2 Znárodnění

Velký zlom v existenci a počtu státních podniků nastal v období znárodnování od roku 1945. „Znárodnění se uskutečnilo na základě čtyř dekretů prezidenta ČSR ze dne 24. října 1945 (v té době ještě nebylo ustanoveno Národní shromáždění, takže nemohly být vydávány zákony). Vyhlášeno bylo na manifestaci na *Václavském náměstí* dne 28. října. Prvním dekretem byl zestátněn klíčový a velký průmysl, dalšími dekrety potravinářský průmysl, akciové banky a pojišťovny. Již dříve byl znárodněn filmový průmysl včetně dovozu, vývozu a distribuce filmů.“²

„Průmyslové podniky, banky a pojišťovny znárodněné v říjnu 1945 se v dalších měsících slučovaly ve větší celky a přetvářely v národní podniky. V průmyslu vzniklo do konce roku 1947 z 3348 závodů (technických jednotek) podléhajících znárodnění 321 národních podniků. Na jeden národní podnik připadalo v resortu ministerstva průmyslu koncem roku 1946 téměř 3500 pracovníků a v resortu ministerstva výživy o rok později přibližně 250 pracovníků.

V prvních poválečných letech měli znační vliv na řízení a činnost národních podniků dělníci a další zaměstnanci prostřednictvím závodních rad, odborových organizací a přímého zastoupení v představenstvech národních podniků. Rozsáhlou pravomoc závodních rad garantoval dekret, který vstoupil v platnost zároveň se znárodnovacími dekrety. Ředitelé národních podniků mohli být jmenováni až po předběžném schválení Ústřední rady odborů. Z členů představenstev národních podniků volili jednu třetinu zaměstnanci z vlastních řad a dvě třetiny jmenovaly nadřízené orgány po dohodě s Ústřední radou odborů.“³

„Tehdejší koncepce národních podniků měla proti praxi po roce 1948 řadu předností. Zaměstnanci byli zainteresovaní na činnost svých podniků a neprojevoval se u nich pozdější pocit odcizení. Hospodaření národních podniků probíhalo na bázi obchodního podnikání a z podniků byly známé výsledky jejich hospodaření, objem zisku i případných ztrát a dotací.

¹ § 1 vládního nařízení č. 206/1924 Sb., kterým se provádí zákon o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plnit úkoly správní

²(informační portál Wikipedie, otevřená encyklopedie, článek Košický národní program, http://cs.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%A1ick%C3%BD_vl%C3%A1dn%C3%AD_program

³ informační portál Wikipedie, otevřená encyklopedie http://cs.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%A1ick%C3%BD_vl%C3%A1dn%C3%AD_program#N.C3.A1rodn.C3.AD_podniky

Znárodnění bylo chápáno jako akt sociální spravedlnosti („vyvlastnění vyvlastňovatelů“, předání výsledků práce lidu do jeho rukou) a podnítilo vlnu pracovní aktivity, což se projevilo i úspěšným průběhem poválečné obnovy průmyslu.“⁴

Druhé období znárodnování znamenalo pro Československou republiku téměř ovládnutí průmyslové výroby. Socialistický sektor po něm zahrnoval „již 95% průmyslové výroby. Snaha podřídít všechny podniky jednomu centrálnímu řízení vedla k tomu, že mnohé malé a střední závody byly zařazovány do působnosti velkopodniků. To sice na jedné straně usnadňovalo materiální zásobování, regulaci odbytu a kontrolu zisků, ale na druhé straně se tyto podniky podřídily potřebám velkopodniků, a to bez ohledu na tradici výroby a dosavadní směry odbytu jak na export, tak pro vnitřní trh. Silně se tím také podlomila podnikavost.“⁵

2.2.1 Znárodnění československého průmyslu

„Nejvýznamnějšími ze znárodnovacích dekretů jsou dekret č. 100/1945 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků a dekret č. 101/1945 Sb., o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského, které nabyly účinnosti dne 27. října 1945.

Převážná část průmyslu ČSR byla znárodněna dekretem č. 100/1945 Sb., zákonem č. 114/1948 Sb., o znárodnění některých dalších průmyslových a jiných podniků a závodů a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků, dekretem č. 101/1945 Sb. a zákonem č. 115/1948 Sb., o znárodnění dalších průmyslových a jiných výrobních podniků a závodů v oboru potravinářském a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků tohoto oboru.“⁶

„Proces znárodnění dle dekretu č. 100/1945 Sb. (obdobně dle dekretu č. 101/1945 Sb.) lze rozdělit na tyto základní etapy:

1. znárodnění podniku dnem účinnosti dekretu nastalo ze zákona splněním objektivních a jednoznačně určitelných zákonných podmínek, o kterých při jeho provádění neměly vzniknout žádné pochybnosti. Konkrétně se jedná o podmínky:

⁴ informační portál Wikipedie, otevřená encyklopedie

http://cs.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%A1ick%C3%BD_vl%C3%A1dn%C3%AD_program#N.C3.A1rodn.C3.A1D_podniky

⁵ internetové stránky Strany demokratického socialismu, autor Miloš Hájek,

<http://www.sds.cz/view.php?cislocianku=2007053001>

⁶ informační server advokátní kanceláře JUDr. Chalupa Luboš, www.akchalupa.cz/clanky, autor JUDr. Luboš Chalupa

- a. předmětu podnikatelské činnosti podniku (prokazoval předmět podnikání zapsaný v obchodním rejstříku, živnostenská oprávnění apod.) nebo
- b. velikosti podniku v závislosti na počtu zaměstnanců v rozhodném období dle stavů nositelů veřejného pojištění nebo dle objemu výroby.

Jelikož dekrety určovaly jednoznačné a nepochybné zákonné podmínky pro znárodnění podniku, zákonodárce nepokládal za nutné v řízení dle § 1 odst. 4 dekretu č. 100/1945 Sb. (§ 1 odst. 4 dekretu č. 101/1945 Sb.) výslovně odkazovat na vlád. nař. 8/1928 Sb.

2. vyhlášení (vyhláška) ministra průmyslu, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod o tom, které podniky byly znárodněny s účinky doručení v Úředním listě či Úradnom vestníku. Princip znárodnění jen samotného podniku se zákonnými výjimkami (např. ložisek surovin, movitostí a práv sloužících trvale provozu podniku, kterého se znárodnění týká dle § 4 odst. 2 dekretu č. 100/1945 Sb.).
3. výměr ministra průmyslu, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod, o vynětí jednotlivých majetkových kusů, majetkových souborů nebo práv, pokud jich není nezbytně třeba k provozu znárodněného podniku, nejde-li o podniky uvedené v § 4 odst. 4 dekretu č. 100/1945 Sb. Princip znárodnění podniku jen v rozsahu nezbytně nutném k jeho provozu se zákonnými výjimkami.
4. zřízení národního podniku ministrem průmyslu v dohodě s ministrem financí, na Slovensku též v dohodě s pověřenci pro průmysl a obchod a pro finance.
5. vplynutí národního podniku do majetkové podstaty znárodněného podniku dnem jeho převzetí národním podnikem.
6. zápis přechodu vlastnických a jiných práv znárodněného podniku na národní podnik samotným národním podnikem s odkazem na dekret dle § 17 odst. 1 dekretu č. 100/1945 Sb. (mimoknihovní nabytí vlastnictví ze zákona).
7. výměr o náhradě za znárodnění a způsobu placení vydaný ministrem průmyslu v dohodě s ministrem financí, na Slovensku v dohodě s pověřencem pro průmysl a obchod a pro finance
8. poskytnutí (vyplacení) náhrady za znárodnění ve lhůtě 6 měsíců od doručení výměru o náhradě vlastníkov (zakladateli) podniku, případně jeho dědicům a tím i završení procesu znárodnění.“⁷

⁷ informační server advokátní kanceláře JUDr. Chalupa Luboš, www.akchalupa.cz/clanky, autor JUDr. Luboš Chalupa

2.2.2 Znárodnění pojišťoven a bank

Znárodnění pojišťoven a bank proběhlo v říjnu roku 1945 a mělo velký hospodářský dosah. „Postátňovaly se všechny akciové banky a soukromé pojišťovny, takže v peněžnictví zůstaly neznárodněné jen družstevní a veřejnoprávní ústavy lidového peněžnictví. Po likvidaci německých a maďarských ústavů působilo v peněžnictví 14 bank – národních podniků, z toho 8 v českých zemích a 6 na Slovensku.“⁸

Znárodnění bank bylo provedeno vyhlášením dekretu prezidenta republiky o znárodnění akciových bank ze dne 24. října 1945. Tímto dekretem se ze soukromých akciových bank staly národní podniky (banky), a tedy všechna práva a závazky přešly na tyto banky. Akcionářům byla vyplacena náhrada. „Za akcie, které jsou částí základního kapitálu akciových bank, přísluší jejich vlastníkům, pokud není v dalším jinak stanoveno, náhrada, odpovídající jejich obecné ceně, vypočtené podle úředních cen aktiv a pasiv akciové banky v den vyhlášení tohoto dekretu, a není-li těchto cen, zjištěné úředním odhadem; ostatní práva akcionářů zanikají dnem vyhlášení tohoto dekretu.

Při určení náhrady se nepřihlíží k majetku určenému pro sociální, dobročinné a podobné účely.

O správnosti zjištění obecné ceny rozhodne ministr financí po slyšení Revisní jednoty bank.“⁹

Některým akcionářům náhrada vyplacena nebyla. Dle výše zmíněného dekretu nebyla náhrada poskytnuta:

- a) Německé říši, Království maďarskému, osobám veřejného práva podle německého nebo maďarského práva, německé straně nacistické a politickým stranám maďarským a jiným útvarům, organizacím, podnikům, zařízením, osobním sdružením, fondům a účelovým jměním těchto režimů nebo s nimi souvisícím, jakož i jiným německým nebo maďarským právnickým osobám, nebo
- b) osobám fysickým národnosti německé nebo maďarské s výjimkou osob, které prokáží, že zůstaly věrný Československé republice, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo

⁸ informační portál Wikipedie, otevřená encyklopedie, článek Košický národní program, http://cs.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%A1ick%C3%BD_vl%C3%A1dn%C3%AD_program

⁹ dekret prezidenta republiky č. 102/1945 Sb., o znárodnění akciových bank, § 2 odst. 1 – 3

c) osobám fyzickým, které vyvíjely činnost směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně Československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svésti hleděly, záměrně podporovaly jakýmkoliv způsobem německé nebo maďarské okupanty v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech), nebo které nadržovaly germanizaci nebo maďarizaci na území Československé republiky nebo se chovaly nepřátelsky k Československé republice nebo k českému nebo slovenskému národu, jakož i osobám, které strpěly takovou činnost u osob spravujících jejich majetek nebo podnik.

Znárodnění pojišťoven provedl dekret prezidenta republiky č. 103/1945 Sb., o znárodnění soukromých pojišťoven ze dne 24. října 1945.

2.3 Zákon č. 88/1988 Sb.

V roce 1988 vešel v platnost zákon č. 88/1988 Sb. o státním podniku, který byl součástí komplexní přestavby hospodářského mechanismu. Tento zákon měl vyjadřovat tyto hlavní politicko-ekonomické cíle:

- „založení a rozvoj státního podniku, jako jednoho ze základních článků národního hospodářství, vytyčení poslání podniku a vytvoření prostoru pro jeho podnikatelskou iniciativu;
- vymezení vztahu k podniku, činnost podniku a jeho právního, majetkového a finančního postavení, vymezení samofinancování, státního plánu, socialistické samosprávy pracovního kolektivu a účasti pracujících na řízení, jakož i vztahu podniku k územním orgánům, tj. k národním výborům;
- vymezení zakladatele, jeho práv a povinností, úprava vzniku a zániku podniku;
- ustanovení socialistické samosprávy pracovního kolektivu jako formy řízení státního podniku na základě dalšího rozvoje socialistické demokracie vedle zachování principu jediného odpovědného vedoucího (ředitele);

- vymezení sféry hospodářské a sociální činnosti podniku v souladu s podmínkami komplexní přestavby hospodářského mechanismu.¹⁰

Níže uvedu několik zajímavostí ze zákona č. 88/1988 Sb. a také jeho roli v historii institutu státního podniku.

2.3.1 Tehdejší společenské poslání státního podniku

Je důležité si uvědomit, že zákon č. 88/1988 byl vydán v období existence Československé socialistické republiky (ČSSR) a proto se v něm odráželo mnoho socialistických myšlenek. Ovšem svou koncepcí se již podobal dnes platnému zákonu o státním podniku.

„Zákon o státním podniku vymezuje hlavní společenské poslání státního podniku. Ten má svou podnikatelskou činností účelně a hospodárně uspokojovat potřeby socialistické společnosti. V souladu s tímto hlavním posláním uskutečňuje podnik i své vedlejší poslání, kterým je zabezpečovat vlastní hospodářský rozvoj a současně zabezpečovat sociální rozvoj svého pracovního kolektivu. Splnění hlavního a vedlejšího společenského poslání podniku je vzájemně propojeno. Umožněno je jednotou zájmů socialistické společnosti, podniku i pracovního kolektivu, podporovanou vhodnými právními, politickými a ekonomickými regulativy. Vždyť podnik, vlastním hospodářským rozvojem zabezpečuje hospodářské potřeby celospolečenské a jen na základě tohoto zabezpečení a v závislosti na jeho stupni je možno hmotně zajišťovat další sociální rozvoj pracovního kolektivu.“¹¹

2.3.2 Podíl tehdejšího státního podniku na tvorbě a ochraně životního prostředí

Zákon č. 88/1988 Sb., o státním podniku „výslovně zdůrazňuje podíl státního podniku na tvorbě a ochraně životního prostředí.“¹² „Podnik je povinen uskutečňovat svou činnost tak, aby co nejúčinněji chránil životní prostředí před škodlivými vlivy, které jsou jeho činností vyvolávány, zejména aby neohrožoval zdraví občanů. Z vlastních zdrojů financuje a uskutečňuje opatření k tvorbě a ochraně všech složek životního prostředí, které ohrožuje. V rámci toho je podnik povinen budovat zařízení na ochranu životního prostředí, trvale

¹⁰ JUDr. Přemysl Raban, CSc., Státní podnik (poslání, práva, povinnosti), 2. vydání, Praha: Práce, 1989, 88 s., ISBN 80 – 208 – 0204 – 5, str. 11 a 12

¹¹ JUDr. Přemysl Raban, CSc., Státní podnik (poslání, práva, povinnosti), 2. vydání, Praha: Práce, 1989, 88 s., ISBN 80 – 208 – 0204 – 5, str. 13

¹² JUDr. Přemysl Raban, CSc., Státní podnik (poslání, práva, povinnosti), 2. vydání, Praha: Práce, 1989, 88 s., ISBN 80 – 208 – 0204 – 5, str. 79

zajišťovat plynulý a účinný chod tohoto zařízení a uvádět ho do provozu zároveň s příslušným zařízením, které životní prostředí ohrožuje. Podnik je povinen přírodní zdroje, které používá, racionálně využívat a chránit a za jejich využívání jako části národního majetku platit stanovené poplatky.¹³

„Zákon také podnikům ukládá povinnost přednostně zavádět do své hospodářské činnosti bezodpadové technologie; tím se nejen šetří suroviny a přírodní zdroje, ale i celkově zlepšuje životní prostředí. Podnik je rovněž povinen hospodárně a účelně využívat odpady ze své hospodářské činnosti jako zdroje druhotných surovin, popřípadě vytvářet podmínky pro jejich hospodárné využití jinými subjekty včetně odevzdání pověřeným organizacím, např. Sběrným surovinám. Za tím účelem je povinen odpady evidovat, shromažďovat je na vhodných místech a chránit je před znehodnocením nebo odcizením. Nelze-li odpad hospodářsky využít, je podnik povinen likvidovat jej způsobem neohrožujícím životní prostředí.“¹⁴

Jak je vidno z předcházejících odstavců, zákon č. 88/1988 Sb. problematiku ochrany životního prostředí státním podnikem popisoval velmi pečlivě. Dnes platný zákon o státním podniku se již touto otázkou nezabývá, je řešena v jiných právních předpisech.

2.3.3 Personální rozvoj pracovníků tehdejšího státního podniku

V době vydání zákona č. 88/1988 Sb. rostl význam vzdělání a kvalifikace v podnicích. Proto tento zákon ukládal státnímu podniku „povinnost pečovat o výchovně vzdělávací činnost a poskytovat podporu a pomoc školám a školským zařízením. V závislosti na svých možnostech se podnik přednostně věnuje modernizaci obsahu i metody vzdělávání a výchovy pro budoucí povolání a vůbec přípravě a zapojení mladé generace do pracovního procesu.“¹⁵

2.4 Privatizace

Privatizace státního majetku byla důležitým mezníkem v existenci státního podniku. Proto jsem se rozhodla blíže ji popsat. Přestože privatizace probíhá svým způsobem i v dnešní

¹³ JUDr. Přemysl Raban, CSc., Státní podnik (poslání, práva, povinnosti), 2. vydání, Praha: Práce, 1989, 88 s., ISBN 80 – 208 – 0204 – 5, str. 79

¹⁴ JUDr. Přemysl Raban, CSc., Státní podnik (poslání, práva, povinnosti), 2. vydání, Praha: Práce, 1989, 88 s., ISBN 80 – 208 – 0204 – 5, str. 79

¹⁵ JUDr. Přemysl Raban, CSc., Státní podnik (poslání, práva, povinnosti), 2. vydání, Praha: Práce, 1989, 88 s., ISBN 80 – 208 – 0204 – 5, str. 80

době, nejvíce podniků bylo zprivatizováno v období od května 1992 do prosince roku 1994 a právě toto období stručně popisují níže.

2.4.1 Pojem privatizace

„Privatizace označuje změnu veřejného (státního) na soukromé; zpravidla se tohoto pojmu používá pro převod veřejného majetku do soukromého vlastnictví. Opačným procesem je výkup soukromého majetku státem nebo jeho znárodnění.“¹⁶

2.4.2 Průběh privatizace

V Československu začala privatizace již před pádem komunistického režimu v roce 1989. Při vypracovávání plánu privatizace vznikly dva pojmy: velká a malá privatizace. „Poté byl uskutečněn ve dvou vlnách experiment s názvem kuponová privatizace. V jeho rámci si mohl každý občan za 1000 Kčs koupit takzvanou kuponovou knížku, jejíž pomocí si mohl v několika kolech objednávat akcie privatizovaných firem.“¹⁷

2.4.3 Průběh kuponové privatizace

Kuponová privatizace proběhla ve dvou vlnách. První trvala od května roku 1992 do října roku 1993 a bylo při ní založeno 1491 akciových společností. Hodnota zprivatizovaného majetku činila 300 miliard korun.

Druhá vlna začala v dubnu 1994 a skončila v prosinci téhož roku. V tomto období vzniklo 861 akciových společností a hodnota majetku, který prošel privatizací byla, 155 miliard korun.

2.5 Zákon č. 111/1990 Sb.

Zákonem č. 111/1990 Sb., o státním podniku se zrušil stejnojmenný zákon č. 88/1988 Sb., o kterém jsem hovořila v kapitole 2.3, přičemž i tento zákon měl za úkol upravit

¹⁶ internetová encyklopedie Wikipedie, otevřená encyklopedie, článek Privatizace, <http://cs.wikipedia.org/wiki/Privatizace>

¹⁷ internetová encyklopedie Wikipedie, otevřená encyklopedie, článek Privatizace, <http://cs.wikipedia.org/wiki/Privatizace>

postavení a právní poměry státního podniku. Tento zákon se od svého předchůdce příliš nelišil a právně upravoval následující:

- státní podnik, jeho společenské poslání a pracovní kolektiv,
- postavení a řízení státního podniku,
- vznik a zánik státního podniku,
- orgány státního podniku,
- státní podnik k uspokojování veřejně prospěšných zájmů.

Tak jako většina zákonů, i zákon o státním podniku byl dále upravován vyhláškami a postupně novelizován.

2.6 Zákon č. 77/1997 Sb.

V současné době je zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku ve znění pozdějších předpisů platnou právní úpravou institutu státní podnik. Pozdějšími předpisy, které tento zákon upravovaly, jsou zákony:

- č. 30/2000 Sb.,
- č. 220/2000 Sb.,
- č. 103/2001 Sb.,
- č. 77/2002 Sb.,
- č. 202/2002 Sb.,
- č. 480/2003 Sb.,
- č. 110/2007 Sb.,
- č. 296/2007 Sb.

Obsah tohoto zákona popisují v kapitole třetí: Současná právní úprava institutu státní podnik.

3 Současná právní úprava institutu státní podnik

3.1 Vymezení pojmu

Právní problematika institutu státní podnik je upravována zákonem č. 77/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále také zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, novelou zákona o státním podniku č. 202/2002 Sb., zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, obchodním zákoníkem, zákonem č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů a další zákony (více v kapitole 3.6)

Dle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje postavení a právní poměry státního podniku je státním podnikem (základní ustanovení, § 2) podnik, který je právní osobou provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, přitom má právo hospodařit s majetkem státu a nemá vlastní majetek.

3.1.1 Zakladatel

Dle zákona o státním podniku může být založen pouze na základě předchozího souhlasu vlády. Jeho zakladatelem je stát, ale předmět podnikání spadá do působnosti ministerstva (pokud zákon o státním podniku nestanoví jinak), které vykonává funkci zakladatele jménem státu. Pokud podnik zabezpečuje v určitém rozsahu úkoly pro obranu státu, vykonává funkci zakladatele Ministerstvo obrany a pokud ne, může ji vykonávat i jiné ministerstvo, avšak pouze po předchozím souhlasu Ministerstva obrany. Státní podniky založené podle zákona o státním podniku jsou zakládány k uspokojování významných celospolečenských, strategických nebo veřejně prospěšných zájmů. Není-li zákonem stanoveno jinak, pak státní podnik neručí za závazky státu a také naopak stát neručí za závazky státního podniku. Vnitřní organizace tohoto podniku a organizace vnitřního řízení je ve výhradní působnosti podniku, a tak si podnik může stanovit, které vnitřní organizační jednotky se zapíší do obchodního rejstříku jako odštěpné závody.

3.2 Založení, vznik, zrušení a zánik státního podniku

3.2.1 Založení

V části 3.1.1 bylo řečeno, že státní podnik může založit jménem státu ministerstvo, a to na základě předchozího souhlasu vlády. Je to ministerstvo, do jehož působnosti spadá předmět podnikání zakládaného podniku.

Podnik je zakládán zakládací listinou, kterou vydává příslušné ministerstvo. Protože zakládací listina je zakladatelským dokumentem, musí být obsažena ve sbírce listin, která je součástí obchodního rejstříku.

Podle § 4 odst. 3 zákona o státním podniku musí zakladatelská listina obsahovat:

- označení ministerstva, které vykonává funkci zakladatele,
- obchodní jméno a sídlo zakládaného podniku, přičemž součástí obchodního jména je označení „státní podnik“, které může být nahrazeno zkratkou „s. p.“,
- hlavní předmět podnikání,
- výši kmenového jmění a jeho minimální výši, kterou je podnik povinen zachovat,
- určení a ocenění majetku státu, s nímž má podnik právo hospodařit,
- jméno, příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt ředitele a jeho ověřený podpis,
- počet členů dozorčí rady, jejich jména, příjmení, rodná čísla a trvalý pobyt,
- výši rezervního fondu v okamžiku založení podniku, která činí nejméně 10% kmenového jmění, pokud zakladatel nestanoví jinak, a minimální výši, do které bude doplněn v průběhu podnikání,
- označení osoby oprávněné jednat jménem ministerstva vykonávajícího funkci zakladatele a její úředně ověřený podpis.

Ke dni založení podniku musí být provedeno určení a ocenění majetku státu, se kterým má podnik právo hospodařit. Pokud jde o stanovení výše kmenového jmění, nebo o oceňování jeho minimální výše, kterou je podnik povinen zachovat a o určení a ocenění majetku státu, s nímž má podnik právo hospodařit, nepřihlíží se k povrchovým a podzemním vodám, lesním pozemkům a lesním porostům, ložiskům nerostných surovin a nerostů ani k jeskyním.

3.2.2 Vznik

Státní podnik vzniká dnem, ke kterému byl zapsán do obchodního rejstříku a návrh na jeho zapsání podává zakladatel.

K návrhu na zapsání podniku do obchodního rejstříku se připojuje:

- zakládací listina,
- doklad o ocenění majetku, s nímž má podle zakládací listiny podnik právo hospodařit v okamžiku svého založení, provedeném podle zvláštních právních předpisů,
- doklady dle zvláštních předpisů nutné k zápisu v obchodním rejstříku,
- usnesení vlády, kterým se uděluje souhlas se založením podniku.

3.2.3 Zrušení a zánik

Zrušení státního podniku je záležitostí zakladatelského ministerstva, přičemž rozhodnutí o zrušení může zakladatel učinit pouze po předchozím souhlasu vlády. Podnik se tedy zrušuje rozhodnutím zakladatele, které může mít dvě podoby:

- a) rozhodnutí o zrušení státního podniku s likvidací nebo bez likvidace podle zvláštního předpisu,
- b) rozhodnutí o sloučení, splynutí či rozdělení státního podniku, přičemž tímto rozhodnutím není dotčena povinnost podniku požádat o udělení povolení ke spojení podle zvláštních předpisů.

Státní podnik se ruší z různých důvodů a všechny jsou vypsány v zákonu o státním podniku. Zakladatel státní podnik zruší, jestliže:

- podnik ztratí oprávnění k podnikatelské činnosti, za jejímž účelem byl zřízen,
- zaniknou předpoklady vyžadované zákonem,
- založením, splynutím, sloučením či rozdělením podniku,
- byl porušen zákon,
- počet členů dozorčí rady se sníží oproti uvedenému v zakládací listině a není doplněn do šesti měsíců ode dne snížení, nebo
- podnik porušuje ustanovení zakládací listiny týkající se rozsahu podnikatelské činnosti, výše kmenového jmění nebo nakládá s majetkem státu, v rozporu s právními předpisy.

Za určitých podmínek může o zrušení podniku z výše uvedených důvodů rozhodnout také soud. Podmínkou je, že návrh na zrušení státního podniku podá osoba, která osvědčí právní zájem. Před rozhodnutím o zrušení podniku může soud stanovit lhůtu k odstranění důvodu, pro který bylo zrušení navrženo.

Při rušení státního podniku s likvidací většinou přechází působnost statutárního orgánu podniku na likvidátora nebo insolvenčního správce, pokud se tak však nestane, může ji statutární orgán podniku vykonávat po zrušení podniku jen v rozsahu potřebném k provedení likvidace.

3.2.4 Sloučení, splynutí a rozdělení

Jak stanovuje zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ke sloučení, splynutí nebo rozdělení podniku dochází na základě rozhodnutí zakladatele, a to dnem zápisu do obchodního rejstříku. Pokud dochází ke sloučení, splynutí nebo rozdělení podniku, znamená to, že se ruší a následně zaniká původní podnik a vzniká podnik nový. Návrh na zápis nového podniku musí být podán současně s návrhem na výmaz zrušeného původního podniku a dále také musí platit, že výmaz zanikajícího podniku a zápis podniku nově vzniklého sloučením, splynutím nebo rozdělením se provede k témuž dni.

Pokud se jedná o splynutí nebo rozdělení podniku, je nutné, aby v zakládací listině nového podniku byl uveden určený majetek, s nímž měl právo hospodařit zanikající podnik. V případě sloučení musí být provedena odpovídající změna zakládací listiny podniku, s nímž byl zanikající podnik sloučen (§ 7, odst. 4 zákona o státním podniku).

Zákon o státním podniku v § 7 a § 8 dále určuje, že o sloučení, splynutí a rozdělení podniku je informován příslušný odborový orgán, a to nejpozději tři měsíce před sloučením, splynutím nebo rozdělením podniku. V případě, že v podniku odborová organizace nepůsobí, jsou zaměstnanci o těchto organizačních změnách informováni vhodným způsobem. Když se jedná o situaci rozdělování státního podniku, přechází jmění zaniklého podniku na nově vzniklé podniky v rozsahu, který je stanoven v rozhodnutí zakladatele o rozdělení. Pokud v tomto rozhodnutí není o rozdělení podniku určeno, na který podnik závazek přechází, je k jeho splnění zavázán společně a nerozdílně každý podnik. Vzájemně se podniky vypořádají v poměru, v jakém na ně přešlo právo hospodařit s majetkem zaniklého podniku.

Je nutné podotknout, že při sloučení podniků přechází jmění zaniklého podniku na podnik, s nímž byl tento podnik sloučen.

Zápis splynutí, sloučení či rozdělení podniku do obchodního rejstříku se řídí právní úpravou platnou pro obchodní společnosti, konkrétně § 38 obchodního zákoníku, který říká, že při fúzi právnických osob se do obchodního rejstříku u každé zanikající právnické osoby zapíše údaj o tom, že zanikla sloučením nebo splynutím s uvedením firmy, sídla a identifikačního čísla nástupnické právnické osoby, popřípadě všech ostatních zanikajících právnických osob. Do obchodního rejstříku se také zapíše následující údaje o nástupnické právnické osobě:

- a) pokud se jedná o sloučení, zapíše se údaj o tom, že došlo ke sloučení, že na nástupnickou právnickou osobu přešlo jmění zanikající právnické osoby (popř. osob), firma, sídlo a identifikační číslo zanikající právnické osoby (osob) a případné změny dosud zapsaných údajů o nástupnické právnické osobě,
- b) pokud nástupnická právnická osoba vzniká splynutím, zapisuje se kromě údajů zapisovaných při vzniku právnické osoby také údaj o tom, že vznikla splynutím, že na ni přešlo jmění zanikajících právnických osob, firma, sídlo a identifikační číslo zanikajících právnických osob.

3.2.5 Likvidace (§ 9 zákona o státním podniku)

Likvidace státního podniku musí být provedena tehdy, nepřešlo-li celé jmění podniku na jeho právního nástupce, pokud tedy nestanoví zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů jinak. Likvidace se také nevyžaduje, pokud je zamítnut návrh na prohlášení konkurzu, a to pro nedostatek majetku.

Likvidace je prováděna likvidátorem, kterého jmenuje i odvolává zakladatel. Zakladatel rovněž stanovuje likvidátorovu odměnu. Jestliže o zrušení podniku rozhodne soud, pak také jmenuje a odvolává likvidátora podniku a s přihlédnutím k vyjádření zakladatele určí způsob stanovení jeho odměny.

Jakmile nestanoví zákon o státním podniku jinak, používá se pro likvidaci úprava platná pro likvidaci obchodní společnosti.

Likvidace podniku má svůj ustálený postup, začíná rozhodnutím o zrušení společnosti, dále se likvidace zahájí, zjišťuje se, zda není společnost předlužená, následuje vypořádání pohledávek a závazků podniku a ukončení likvidace. Je samozřejmé, že po likvidaci následuje zánik společnosti, protože je společnost vymazána z obchodního rejstříku.

Podnik vstupuje do likvidace ke dni, k němuž je zrušen, přičemž jeho vstup do likvidace je zapsán do obchodního rejstříku a po dobu likvidace se v názvu podniku používá dovětek „v likvidaci“.

V likvidaci podniku má jednu z nejdůležitějších rolí likvidátor. Ten provádí likvidaci a je povinen podat zakladateli dokumentaci týkající se likvidace. Ve většině případů na něj přechází působnost statutárního orgánu, tedy jedná jménem podniku, ale to pouze ve smyslu úkonů, které směřují k likvidaci podniku. To znamená, že plní závazky podniku, uplatňuje pohledávky a přijímá plnění, popř. uzavírá smíry a dohody o změně a zániku práv a závazků, vykonává práva podniku. Dále likvidátor oznámí vstup podniku do likvidace všem známým věřitelům podniku a je povinen bez zbytečného odkladu zveřejnit nejméně dvakrát za sebou s alespoň dvoutýdenním časovým odstupem rozhodnutí o zrušení podniku s výzvou pro věřitele, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce (§ 769 obchodního zákoníku). V této uvedené lhůtě nesmí být likvidace ukončena a pohledávku lze uplatnit kdykoliv do zániku podniku.

Když jsou provedeny všechny úkony nezbytné k realizaci likvidace, má likvidátor povinnost sestavit zprávu o průběhu likvidace a společně s několika dalšími listinami ji předá zakladateli. Tyto listiny jsou stanoveny v § 9 odst. 4 zákona o státním podniku následovně:

- likvidační účetní rozvaha,
- přehled o jmění zrušovaného podniku,
- účetní závěrka ke dni skončení likvidace,
- konečná zpráva o průběhu likvidace,
- další informace stanovené zakladatelem.

Do třiceti dnů po skončení likvidace podá likvidátor návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku.

3.2.6 Zánik

Státní podnik zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Nyní budu citovat advokáta Marka Dolečka, který ve svém článku na internetovém informačním portálu www.businessinfo.cz uvedl rozdělení výmazu právnické osoby z obchodního rejstříku na výmaz bez likvidace a s likvidací:

„a) Výmaz právnické osoby bez likvidace

- jmění zanikající společnosti přechází na právního nástupce v důsledku fúze, převodu jmění, rozdělení
- návrh na výmaz podává zanikající právnická osoba, jejím jménem tak činí její statutární orgán (jeho zmocněnec)
- podpis osoby podávající návrh musí být úředně ověřen
- správní poplatek 3 000,- Kč

b) Výmaz právnické osoby po likvidaci

- právnické osobě nezbyl žádný majetek
- návrh na výmaz podává zanikající právnická osoba, jejím jménem likvidátor
- jako doklady slouží listiny z průběhu likvidace, hlavně zpráva o průběhu likvidace s návrhem na rozdělení čistého majetkového zůstatku, schválení dokladů předkládaných společníkům, obchodní věstník se zveřejněním vstupu společnosti do likvidace
- podpis osoby podávající návrh musí být úředně ověřen
- správní poplatek 3 000,- Kč.¹⁸

3.3 Orgány státního podniku

Státní podnik má dva orgány: ředitele a dozorčí radu.

3.3.1 Ředitel

Zákon o státním podniku stanovuje, že ředitel je statutárním orgánem státního podniku, řídí činnosti podniku a pokud není stanoveno jinak, tedy pokud nejsou zákonem vyhrazeny do působnosti zakladatele, rozhoduje také o všech jeho záležitostech. Ředitel je do své funkce jmenován, popřípadě ze své funkce odvolán ministrem, nebo vládou v případech, kdy si toto právo vláda vyhradí. Vydává organizační řád podniku, který upravuje jeho vnitřní organizaci.

Mezi další povinnosti ředitele státního podniku patří povinnost bez zbytečného odkladu informovat písemně dozorčí radu o skutečnostech, které si vyžádala, týkající se podniku a které jsou v působnosti dozorčí rady (viz. níže). V kompetenci ředitele je také

¹⁸ Portál BusinessInfo.cz, článek Obchodní společnosti – zrušení, autor Mgr. Marek Doleček, www.businessinfo.cz

pravomoc jmenovat a odvolat svého zástupce, který ho v době nepřítomnosti zastupuje v plném rozsahu. Jmenuje-li zástupců více, musí současně určit jejich pořadí. Zástupci ředitele se zapisují do obchodního rejstříku.

Jmenování a odvolávání ředitele a zástupce ředitele státního podniku je upraveno v zákoníku práce následovně: „Jmenováním se pracovní poměr zakládá u vedoucích zaměstnanců, jmenovaných do funkce podle zvláštních předpisů, a u vedoucích zaměstnanců, které do funkce jmenuje u zaměstnavatele, který je právnickou osobou, statutární orgán, a u zaměstnavatele, který je fyzickou osobou, zaměstnavatel.“¹⁹

3.3.2 Dozorčí rada

Dozorčí rada je kolektivní orgán právnické osoby, který má převážně kontrolní pravomoci vůči orgánu, který subjekt řídí či který má obchodní vedení. Podle § 13 odst. 1 zákona o státním podniku tyto práva a povinnosti:

- „a) schvaluje v rozsahu, který určí zakladatel, zásadní otázky koncepce rozvoje podniku (zejména strategii rozvoje výroby a služeb, investiční a vědecko-technické programy, využití know-how podniku, programy společného podnikání s tuzemskými a zahraničními subjekty atd.) a nakládání s majetkem státu svěřeným podniku k podnikatelské činnosti (mimo určený majetek),
- b) projednává výroční zprávu, roční finanční plán, pololetní výsledky hospodaření a přezkoumává roční účetní závěrku podniku a návrh na rozdělení použitelného zisku (vypořádání ztráty); své stanovisko předkládá řediteli a zakladateli,
- c) projednává pravidla pro zřizování dalších fondů podniku a dohlíží na hospodaření s fondy podniku,
- d) dohlíží na výkon působnosti ředitele a uskutečňování podnikatelské činnosti podniku, zejména zda se podnikatelská činnost podniku uskutečňuje v souladu s právními předpisy a zakládací listinou,
- e) vyjadřuje se k návrhu zakladatele na zrušení, sloučení, splynutí či rozdělení podniku,
- f) je oprávněna nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti podniku a kontrolovat, zda účetní záznamy jsou vedeny řádně v souladu se skutečností,

¹⁹ § 27 odst. 4 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů

- g) je povinna upozornit ředitele a zakladatele na zjištěné nedostatky; přitom může navrhnout řediteli opatření k nápravě,
- h) je povinna na požádání zakladatele poskytnout mu informace nebo provést šetření, a to ve lhůtě jím stanovené,
- i) schvaluje auditora,
- j) může doporučit zakladateli odvolat ředitele podniku,
- k) vyjadřuje se k návrhu statutu a jeho změnám.²⁰

Orgán dozorčí rada musí mít minimálně tři členy, přičemž její složení je následující:

- jedna třetina je tvořena zaměstnanci státního podniku, kteří jsou voleni a odvoláváni zaměstnanci tohoto podniku na základě výsledků voleb,
- dvě třetiny tvoří členové dozorčí rady, které do funkce jmenuje a z funkce odvolává zakladatel.

„Členem dozorčí rady může být jen fyzická osoba způsobilá k právním úkonům. Členové jsou jmenováni a voleni z řad nezávislých odborníků, ekonomů, vědecko-technických pracovníků, pracovníků bankovního sektoru a zástupců zaměstnanců podniku. Výkon funkce člena dozorčí rady je nezastupitelný.“²¹ Naopak členem dozorčí rady nemůže být ředitel ani jeho zástupci, ovšem mohou být na jednání dozorčí rady přizváni.

Důležitou povinností členů dozorčí rady je vykonávání jejich působnosti s náležitou péčí a zachovávání mlčenlivosti o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazením třetím osobám by mohla podniku vzniknout škoda. Tato povinnost mlčenlivosti trvá i po ukončení členství v dozorčí radě.

„Způsob a podmínky volby a odvolání zástupců zaměstnanců stanoví volební řád. Pokud v podniku působí odborová organizace, je volební řád vydáván se souhlasem příslušného odborového orgánu a vlastní volba je zajišťována zaměstnavatelem v součinnosti s příslušným odborovým orgánem. Působí-li u zaměstnavatele více odborových organizací, řídí se jejich vzájemné vztahy zvláštním zákonem. Nepůsobí-li u zaměstnavatele odborová organizace, stanoví způsob a podmínky volby a odvolání zástupců zaměstnanců zaměstnavatel.

²⁰ § 13 odst. 1 č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

²¹ § 13 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

Dozorčí rada rozhoduje na základě souhlasu většiny svých členů. O zasedání dozorčí rady se pořizuje zápis, který podepisuje její předseda. V zápise se uvedou i stanoviska menšiny členů, jestliže tito o to požádají. „²²

3.3.3 Ředitel, jeho zástupce a členové dozorčí rady nesmějí

- „a) vlastním jménem nebo na vlastní účet anebo na účet osoby blízké uzavírat obchody, které souvisejí s podnikatelskou činností podniku,
- b) zprostředkovávat pro jiné osoby obchody podniku,
- c) účastnit se na podnikání jiné právnické osoby s obdobnou podnikatelskou činností, s výjimkou vlastnictví akcií nabytých v kuponové privatizaci,
- d) vykonávat funkci statutárního orgánu nebo člena dozorčí (správní) rady právnické osoby s obdobnou podnikatelskou činností, nejde-li o právnickou osobu, na jejímž podnikání se podnik účastní.

V případě nedodržení zákazu konkurence se použije obdobně ustanovení § 65 odst. 2 a 3 a § 194 odst. 6 obchodního zákoníku. „²³

3.4 Práva a povinnosti zakladatele státního podniku

„Zakladatel

- a) zakládá a ruší podnik včetně sloučení, splynutí či rozdělení,
- b) jmenuje a odvolává ředitele, vyjma případu jmenování ředitele vládou, členy dozorčí rady a likvidátora,
- c) schvaluje jednací řád dozorčí rady, stanoví počet jejích členů, délku funkčního období a minimální počet schůzí za rok,
- d) vymezí v příloze zakládací listiny určený majetek,
- e) může měnit zakládací listinu s výjimkou odnětí majetku, s nímž má podnik právo hospodařit k okamžiku svého založení nebo k okamžiku zápisu změny zakládací listiny do obchodního rejstříku, nestanoví-li tento zákon jinak,

²² § 13 odst. 5 a 6 zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

²³ § 14 zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

- f) vydává statut podniku, a to ve lhůtě do šesti měsíců ode dne zápisu podniku do obchodního rejstříku; statut obsahuje např. zásady hospodaření podniku, rámcové vymezení spolupráce s regionálními orgány státní správy a vyššími územně samosprávnými celky,
- g) má právo a povinnost požadovat informace o hospodářské činnosti a stavu majetku podniku a na kontrolu a ověřování těchto informací způsobem stanoveným zvláštním předpisem (zákon ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 166/1993 Sb.),
- h) kontroluje, zda potřeby státu, které podnik svou podnikatelskou činností zabezpečuje, jsou zajišťovány účelně a hospodárně,
- i) schvaluje účetní závěrku a výroční zprávu, rozhoduje o rozdělení použitelného zisku (vypořádání ztráty),
- j) přebírá likvidační zůstatek v případě zrušení podniku s likvidací; tento zůstatek je povinen převést do státních finančních aktiv.²⁴

3.5 Majetkové postavení a fondy státního podniku

3.5.1 Majetek státu

Protože státní podnik je zákonem vymezen jako právnická osoba, která má právo hospodařit s majetkem státu, považuji za důležité zmínit, co to majetek státu je.

„Pojem majetku je jedním ze základních pojmů právního řádu, není ale obecně definován. Určité vymezení lze dovodit z § 118 občanského zákoníku. Podle něho jsou předmětem občanskoprávních vztahů věci, a pokud to jejich povaha připouští, práva nebo jiné majetkové hodnoty. Současně je stanoveno, že předmětem občanskoprávních vztahů mohou být též byty nebo nebytové prostory. Z této formulace vyplývá, že za majetek je možné považovat:

- věci v právním slova smyslu,
- práva,
- byty a nebytové prostory,
- jiné majetkové hodnoty.

²⁴ § 15 zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

Věc v právním slova smyslu není občanským zákoníkem definována. Právní teorie i praxe věci zpravidla definuje jako ovladatelné hmotné předměty nebo ovladatelné přírodní síly (vodní, elektrickou, jadernou či jinou energii), pokud mají užitnou hodnotu. To znamená, že jsou způsobilé uspokojovat potřeby lidí.²⁵

„Právo je součástí majetku, jestliže má majetkovou povahu, tj. jestliže jeho hodnota je vyjádřitelná v penězích. Nejvýznamnějšími majetkovými právy jsou pohledávky, a to jak peněžité, tak nepeněžité (např. pohledávka na dodání zboží).“²⁶ „Jinými právy majetkové povahy mohou být práva vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví (např. práva k vynálezům, průmyslovým vzorům, know-how apod.).

Byt není v našem právním řádu rovněž obecně vymezen. Vymezení provádějí pouze některé zvláštní právní předpisy pro svoje účely, např. § 2 písm. b) zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony, ve znění pozdějších předpisů. Podle něho se bytem rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení.²⁷

„Nebytový prostor je vymezen v podstatě shodně. Rozumí se jím místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k jiným účelům než k bydlení. Přitom nebytovými prostory nejsou příslušenství bytu, ani společné části domu (podle zákona o vlastnictví bytu navíc ani příslušenství nebytového prostoru).“²⁸

„Jinými majetkovými hodnotami jako součástí majetku je možné obecně rozumět každou jinou hodnotu než věc nebo právo aneb byt či nebytový prostor, pokud je vyjádřitelná v penězích. Patří sem majetkové účasti v obchodních společnostech, popřípadě i v jiných právnických osobách (např. obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným podle § 114 obchodního zákoníku).“²⁹

Nutno podotknout, že „platný zákon o majetku státu žádný výčet součástí majetku státu neprovádí. Vychází přitom ze zásady, že principiálně státu nelze upřít právo na žádný druh majetku. Z toho se podává, že jako o majetku státu můžeme mluvit o věcech, bytech a nebytových prostorech, které stát vlastní, o ideálních částech věcí, bytů a nebytových

²⁵ Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 29

²⁶ Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 29

²⁷ Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 29

²⁸ Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 30

²⁹ Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 30

prostor, které spoluvlastní, o majetkových právech (zejména pohledávkách), která vznikla z činnosti organizačních složek státu a státních organizací (majetková práva, která byla před 1. lednem 2001 majetkovými právy státních organizací, v to počítaje – viz § 54 odst. 1 věta třetí zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů) a o jiných majetkových hodnotách, které vznikly z činnosti organizačních složek státu a státních organizací.“³⁰

„S přihlédnutím k zákonu o majetku státu je možné konstatovat, že majetkem státu jsou:

- věci, ke kterým má stát vlastnické právo (popř. spoluvlastnické právo – v takovém případě je majetkem státu jen spoluvlastnický podíl na věci),
- za podmínek zákona o vlastnictví bytů č. 72/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů byty a nebytové prostory,
- pohledávky, které vznikly z činnosti organizačních složek, nebo z činnosti státních organizací, včetně pohledávek, které byly podle dřívější právní úpravy do 1. ledna 2001 pohledávkami státních organizací,
- jiná majetková práva vzniklá z činnosti organizačních složek státu nebo státních organizací, včetně jiných majetkových práv státu, která byla podle dřívější právní úpravy do 1. ledna 2001 majetkovými právy státních organizací,
- jiné majetkové hodnoty vzniklé z činnosti organizačních složek nebo státních organizací.“³¹

3.5.2 Majetek státního podniku

V zákonu č. 77/1997 Sb., o státním podniku je řečeno, že státní podnik má právo hospodařit s majetkem státu a nemá vlastní majetek. I přes tuto skutečnost rozeznáváme několik druhů majetku, se kterým státní podnik hospodaří. Pro potřeby této práce je nutné vysvětlit zejména tři pojmy:

- obchodní jmění státního podniku,
- určený majetek státního podniku,
- kmenové jmění státního podniku.

³⁰ Havlan, P. Majetek státu v platné právní úpravě. Linde Praha, a. s., 2003, 442 s., ISBN 80-7201-386-6, str. 82

³¹ Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 31

Obchodním jměním státního podniku se rozumí souhrn věcí, práv a jiných majetkových hodnot státu, se kterými má podnik právo hospodařit, nebo jinak také jeho obchodní majetek a jeho závazky. Tímto obchodním majetkem podnik odpovídá za své závazky.

Zřizovatel státního podniku si může v zakládací listině vymezit určitý majetek jako „určený“. Tento majetek se zapisuje do obchodního rejstříku. „S určeným majetkem může státní podnik nakládat pouze se schválením zakladatele, jinak je právní úkon takového majetku se týkající neplatný. Vymezení určeného majetku může zakladatel měnit v průběhu podnikatelské činnosti státního podniku, jestliže to vyžadují naléhavé hospodářské nebo bezpečnostní zájmy státu. „³² Nutno podotknout, že ačkoli podnik odpovídá za své závazky svým obchodním majetkem, na určený majetek se tato odpovědnost nevztahuje.

Kmenové jmění státního podniku „lze vymezit jako věci, pohledávky a jiná práva a penězi ocenitelné jiné hodnoty (obchodní majetek), s nimiž má státní podnik právo hospodařit jako s majetkem státu při svém vzniku. Výše kmenového jmění státního podniku, jakož i jeho minimální výše, kterou je podnik povinen zachovat, se zapisuje do obchodního rejstříku.“³³

V souvislosti s majetkem, se kterým má státní podnik právo hospodařit je třeba se zmínit také o účetnictví podniku. „Podnik vede účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Účetní závěrka podniku musí být ověřena auditorem. Statutární orgán sdělí písemně zakladateli a dozorčí radě do jednoho měsíce od doručení zprávy auditora, jaká byla přijata opatření k odstranění nedostatků uvedených ve zprávě auditora.“³⁴

3.5.3 Finanční hospodaření státního podniku

„Peněžní prostředky získává státní podnik především svou podnikatelskou činností. Napojení na státní rozpočet je proto zprostředkováno hlavně daněmi; typicky pak daní z příjmu právnických osob. Na druhé straně stanoví rozpočtová pravidla podmínky, za nichž mohou být státnímu podniku poskytnuty dotace ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu.

³² Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 22

³³ Plíva, S. Hospodaření s majetkem státu. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8, str. 21

³⁴ § 18 zákona č. 77/1997 Sb. o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů

Státní podnik vytváří povinně dva peněžní fondy, a to fond rezervní a fond kulturních a sociálních potřeb.

Rezervní fond musí při založení státního podniku činit alespoň 10 % kmenového jmění, pokud ovšem zakladatel nestanoví jinou výši. Rezervní fond se doplňuje (ročně nejméně 10 % čistého zisku) až do výše určené v zakládací listině. Prostředky fondu jsou určeny ke krytí ztrát a rizik, k financování výkyvů hospodaření podniku, jakož i ke krytí základního přídělu do fondu kulturních a sociálních potřeb u těch státních podniků, které nemají dostatek zisku nebo vykazují ztrátu.

Fond kulturních a sociálních potřeb se vytváří základním přídělem ze zisku (popř. rezervního fondu) ve výši 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na mzdy a další obdobné platby vymezené vyhláškou č. 114/2002 Sb. Zdrojem fondu mohou být rovněž další přídělky ze zisku, splátky půjček a ostatní převody.³⁵

Státní podnik má možnost ze svého použitelného zisku dobrovolně vytvářet i další fondy.

³⁵ Havlan, P. Majetek státu v platné právní úpravě. Linde Praha, a. s., 2003, 442 s., ISBN 80-7201-386-6, str. 212 a 213

4 Česká pošta, s. p.

4.1 Základní informace o podniku

Celým názvem se tato společnost jmenuje Česká pošta, s. p., přičemž zkratka „s. p.“ označuje výraz státní podnik. Do obchodního rejstříku byla zapsána dne 1. ledna 1993. Zakladatelem podniku Česká pošta je Česká republika a jejím jménem Ministerstvo vnitra. Množství informací z této kapitoly jsem čerpala z výroční zprávy České pošty, s. p. z roku 2006. Novější zpráva mi nebyla podnikem poskytnuta, ale byla jsem ujištěna, že informace jsou přesto aktuální.

4.1.1 Předmět podnikání

Předmětem podnikání České pošty, s. p. je dle obchodního rejstříku:

- provozování poštovních služeb,
- provozování kulturních a kulturně vzdělávacích zařízení,
- pronájem mechanizačních a dopravních prostředků,
- pronájem nemovitostí bez doplňkových služeb,
- opravy karosérií,
- pronájem nebytových prostor včetně doplňkových služeb,
- reprografické práce,
- pronájem výrobků vlastní výroby i výrobků jiných vč. příslušenství,
- truhlářství,
- automatizované zpracování dat,
- poskytování software,
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej s výjimkou oblasti uvedených v přílohách zákona č. 455/1991 Sb.,
- reklamní a propagační činnost,
- poradenská činnost v oblasti výpočetní techniky,
- zámečnictví,
- organizační zajištění školení, kurzů a seminářů,
- provozování garáží a odstavných ploch,
- provoz mycích linek,

- zastupování v celním řízení,
- vodoinstalatérství, topenářství,
- výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů,
- ubytovací služby v ubytovacích zařízeních v kategorii turistická ubytovna,
- hostinská činnost,
- směnářská činnost,
- polygrafická výroba,
- výroba, instalace a opravy elektronických zařízení,
- služby databank,
- opravy silničních vozidel,
- zprostředkování obchodu a služeb,
- projektová činnost ve výstavbě,
- silniční motorová doprava nákladní, vnitrostátní a mezinárodní s vozidly do 3,5 tuny celkové hmotnosti,
- silniční motorová doprava nákladní, vnitrostátní s vozidly nad 3,5 tuny celkové hmotnosti a tahači,
- silniční motorová doprava nákladní, mezinárodní s vozidly nad 3,5 tuny celkové hmotnosti a tahači,
- montáž, opravy a revize vyhrazených elektrických zařízení,
- skladování zboží a manipulace s nákladem,
- grafické práce a kresličské práce,
- balicí činnosti,
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy u fyzických a právnických osob,
- výkon činnosti akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb,
- služby přenosu dat,
- provozování okamžitých loterií podle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

4.1.2 Právní předpisy upravující činnost České pošty, s. p.

Z výčtu všech podnikatelských činností, kterými se státní podnik Česká pošta zabývá je jasné, že její podnikání bude upravovat množství právních předpisů:

- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník,
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník,
- zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách,
- zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku,
- zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,
- zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů,
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů,
- zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů,
- zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

4.1.3 Orgány podniku

Orgány podniku Česká pošta, s. p. jsou: ředitel a jeho zástupci, dozorčí rada a pak dále ředitelé dílčích odštěpných závodů, které ve své práci nejmenuji.

4.1.3.1 Ředitel a zástupci ředitele

„JUDr. Karel Kratina	generální ředitel
Ing. Rastislav Horáček	náměstek generálního ředitele pro provoz
Ing. Ladislav Musil	náměstek generálního ředitele pro ekonomiku pověřen řízením úseku náměstka GŘ pro personalistiku
Ing. Michal Vodrážka	náměstek generálního ředitele pro obchod
Ing. Petr Zatloukal	náměstek generálního ředitele pro rozvoj
Ing. Jan Balák	náměstek generálního ředitele pro technické zdroje
Petr Stiegler	náměstek generálního ředitele pro veřejnou správu
Ing. Petr Slezák	výkonný ředitel pro řízení strategických změn
Ing. Karel Kettner	ředitel Kanceláře generálního ředitele“ ³⁶

4.1.3.2 Dozorčí rada

„Dozorčí rada České pošty, s. p., má 9 členů a dohlíží na výkon působnosti generálního ředitele a podnikatelskou činnost. V souladu se zákonem č. 77/1997 Sb., o

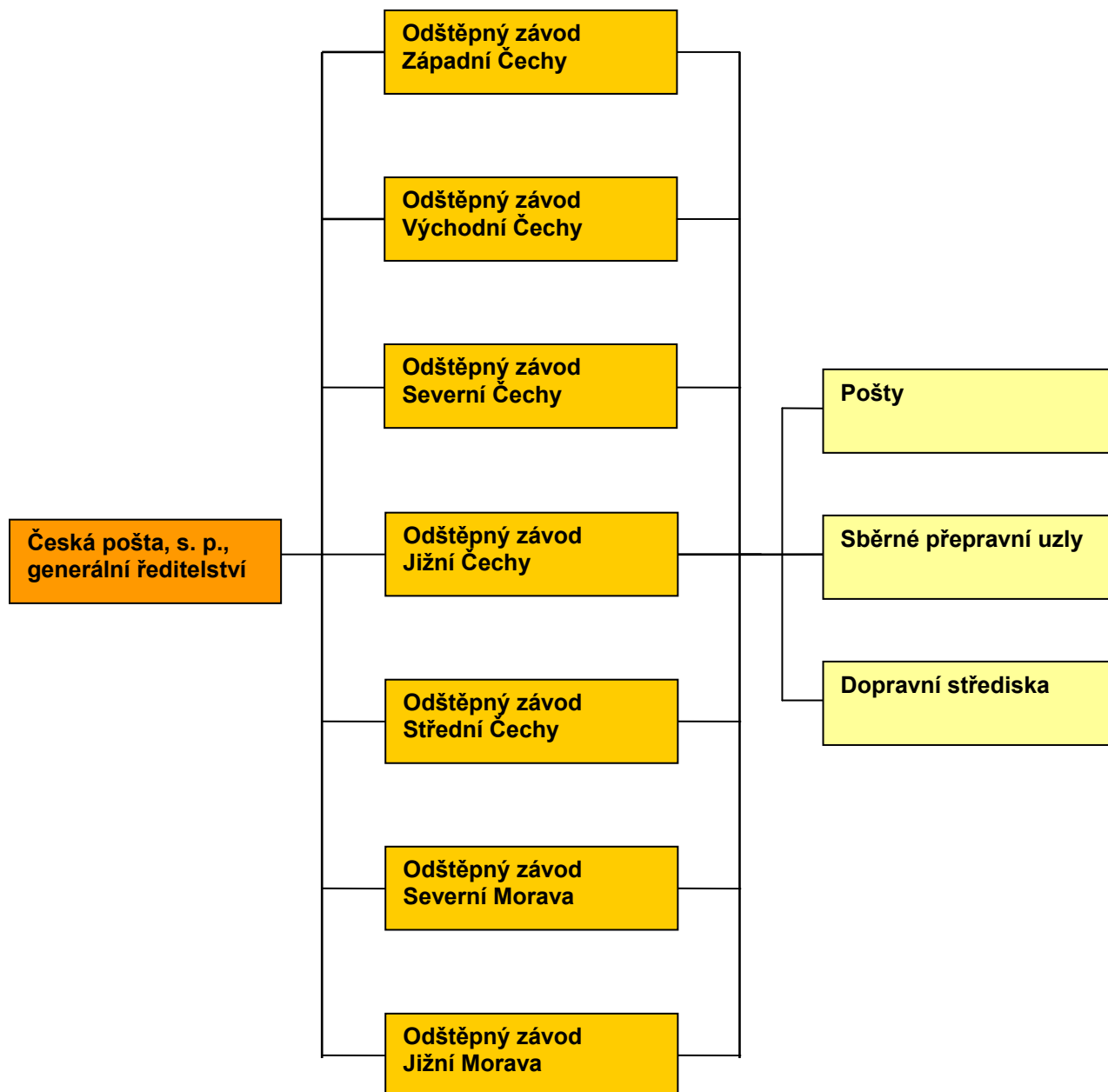
³⁶ výroční zpráva České pošty, s. p., rok 2006

státním podniku, v platném znění, je 6 členů dozorčí rady jmenováno a odvoláváno zakladatelem a 3 členové dozorčí rady jsou voleni a odvoláváni zaměstnanci podniku.“³⁷

Mgr. Zdeněk Zajíček	předseda DR
Ing. Blanka Vysloužilová	místopředsedkyně DR
Karel Koukal	II. místopředseda DR
Ing. Ján Dzvóník	člen DR
Petr Kužel	člen DR
JUDr. Petr Polák	člen DR
Petr Polák	člen DR
Mgr. Daniel Rován	člen DR
Ing. Vladimír Budinský	člen DR
Ing. Jiří Štráberger	člen DR
Ivana Musilová	člen DR
Jan Řezník	člen DR

³⁷ Výroční zpráva České pošty, s. p., rok 2006

4.1.4 Organizační schéma podniku³⁸

³⁸ organizační schéma jsem získala z výroční zprávy České pošty, s. p., rok 2006

4.1.5 Další důležité informace

Sídlo:	Praha 1, Politických vězňů 909/4, PSČ 225 99
Identifikační číslo:	471 14 983
Právní forma:	Státní podnik
Kmenové jmění:	3 587 928 482,- Kč

4.1.6 Logo podniku

4.2 Právní postavení podniku Česká pošta, s. p.

„Česká pošta, s. p., je právnickou osobou ve smyslu ustanovení § 18 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, v platném znění. Její právní a majetkové postavení je upraveno zákonem č. 77/1997 Sb., o státním podniku, v platném znění.

Česká pošta, s. p., byla založena Ministerstvem hospodářství České republiky v souladu se zákonem č. 111/1990 Sb., o státním podniku, a to s účinností od 1. 3. 1993. Vznik České pošty, s. p., byl potvrzen zápisem do obchodního rejstříku vedeného Obvodním soudem pro Prahu 1, oddíl A, číslo vložky 7565. V současné době je vedena v obchodním rejstříku Městského soudu v Praze, v oddílu A, vložce 7565.

Zakládací listina byla v uplynulých letech postupně změněna dodatkem č. 1, č. j. 27 186/1998-KM/410 ze dne 30. 10. 1998, dodatkem č. 2, č. j. 1336/99-KM ze dne 24. 3. 1999, dodatkem č. 3, č. j. 2356/01-KM ze dne 8. 6. 2001, dodatkem č. 4, č. j. 455/02-410-PRIV ze dne 4. 10. 2002, dodatkem č. 5, č. j. 21/0019/03 ze dne 14. 2. 2003, dodatkem č. 6, č. j. 101/0063/03 ze dne 28. 5. 2003, dodatkem č. 7, č. j. MI 420/2004 101 ze dne 26. 3. 2004 a dodatkem č. 8, č. j. MI 1776/2004 101 ze dne 11. 6. 2004, dodatkem č. 9, č. j. MI 3206/2004 101 ze dne 5. 11. 2004, dodatkem č. 10, č. j. MI 1627/2005 3 ze dne 29. 4. 2005 a dodatkem č. 11, č. j. MI 238/2006 3 ze dne 24. 1. 2006.

S účinností od 1. června 2003 a v souladu s § 3, odst. 1 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, vydalo Ministerstvo informatiky, které vykonává funkci zakladatele, zakládací listinu státního podniku Česká pošta, přizpůsobenou novému zákonu o státním podniku a změněnou výše uvedenými dodatky³⁹

4.3 Vnitřní směrnice a předpisy

Česká pošta, s. p. se řídí nejen platnou legislativou, kterou jsem zmínila v kapitole 4.1.2, ale také řadou vnitřních předpisů a směrnic. Bohužel mi tyto dokumenty nebyly podnikem poskytnuty a bylo mi řečeno pouze, čeho se týkají.

Vnitřní předpisy v podniku Česká pošta, s. p. obsahují a zabývají se:

- jednotlivými poskytovanými službami a jejich podrobným popisem,
- postupem při poskytování služeb,
- chováním zaměstnanců a zaměstnavatelů,
- pracovními postupy,
- směrnice o zveřejňování informací,
- směrnice pro vyřizování stížností a reklamací,
- etický kodex,
- atd.

4.4 Historie

„Počátky organizované dopravy zpráv na území České republiky jsou spojeny s volbou arciknížete Ferdinanda z Habsburské dynastie českým králem v roce 1526. Tímto aktem jsou české země začleněny do svazku rakouských dědičných zemí až do roku 1918, kdy vznikla Československá republika. Potřeba jednotného systému správy rozsáhlých území vyvolala proces vzniku nového státního útvaru-absolutismu. Jedním z průvodních jevů nových tendencí ve státní správě je i vznik pravidelného poštovního spojení, budovaného se zřetelem na správu a vládu nad rozsáhlým územím.

Při organizování poštovního spojení využili Habsburkové zkušeností rodiny Thurn-Taxisů, kteří od 15. století provozovali poštu v Německé říši a kteří také byli nejvyššími

³⁹ oficiální internetové stránky České pošty, s. p., výroční zpráva, http://www.cpost.cz/data/cz/info/vz_cp_2006.pdf

dvorskými poštmistry ve Vídni. Od počátku souvislá síť poštovních stanic na přepřahání koní sloužila diplomatickým potřebám panovníka, protože pro královny zájmy byla nutná doprava zpráv mezi sídelním městem Vídni a Prahou, která byla nejdůležitějším městem habsburského soustátí. S obdobím panování Ferdinanda I. je také spojeno vydání prvního poštovního řádu v roce 1535.

Rodina Taxisů organizovala poštovní dopravu v českých zemích až do počátku 17. století. V roce 1622 získala nejvyšší dvorský poštovní úřad ve Vídni knížecí rodina Paarů. Paarové organizovali poštovní spojení v zemi až do roku 1743, kdy v období reforem za vlády Marie Terezie byla pošta převzata do státní správy. Od poloviny 18. století se postupně rozšiřuje síť poštovní dopravy. Od roku 1750 vyjíždějí na hlavní tratě poštovní diligence, které umožňují spojení větších měst v rakouské monarchii s evropskými obchodními a kulturními centry.

K rozšíření poštovní sítě přispěla i výstavba silnic v poslední čtvrtině 18. a v první polovině 19. století. Devatenácté století přineslo významné reformy v organizaci poštovního zaslouhou ředitele nejvyšší dvorské poštovní správy ve Vídni Maximiliana z Ottenfeldu. V roce 1817 byly v Rakousku zavedeny první poštovní schránky, určené pro dopisy v tuzemském poštovním styku. Od roku 1823 byla nově organizována doprava osob poštou rychlými dostavníky mezi důležitými městy rakouské říše. V roce 1837 byl vydán poštovní zákon, který stanovil přesná pravidla doručování listovní a balíkové pošty.

Až do poloviny 19. století byla organizace poštovníctví řízena nejvyšší dvorskou poštovní správou ve Vídni, po roce 1850 správa pošty přešla do kompetence ministerstva obchodu.

Technický rozvoj v 19. století ovlivnil a zkvalitnil i úroveň poštovních služeb. Vývoj železnice, telegrafu a později telefonu přispěl k rozšíření pošty i do odlehlých oblastí. Zvláště významně ovlivnila poštovní přepravu železnice. První koněspřežní železnice na evropském kontinentě byla vybudována mezi Českými Budějovicemi a Lincem v letech 1825-1832 a byla využívána i pro přepravu balíkových zásilek. V roce 1845 došlo k železničnímu spojení Vídně s Prahou. První vozy vlakových pošt byly zavedeny v roce 1850 mezi Vídní a Bohumínem. Vlakové pošty byly pojízdné poštovní úřady, kde se během jízdy třídily zásilky. Tento princip byl ve 20. století použit při dopravě zásilek automobilové a letecké pošty.

Telegrafní linky na území rakouské monarchie byly budovány od roku 1847 podél železničních tratí. Od roku 1850 mohla služeb telegrafu využívat i širší veřejnost. K podstatnému rozšíření korespondence došlo po roce 1850, kdy v Rakousku vyšly první poštovní známky jako nová forma úhrady poštovního. Telefonní síť byla v Praze budována od roku 1881 a v roce 1893 byl provoz telefonu převzat státní správou. Rozšířením meziměstské ústředny byla Praha od roku 1896 připojena na evropskou telefonní síť.

V roce 1918 vznikl samostatný stát - Československá republika. Organizování poštovních služeb bylo řízeno Ministerstvem pošt a telegrafů, jehož hlavním úkolem bylo propojení poštovní, telegrafní a telefonní sítě českých zemí s územím Slovenska. V roce 1992 došlo k rozdělení dosud jednotného resortu pošty a telekomunikací. Od 1. ledna 1993 je Česká pošta státním samostatně hospodařícím podnikem.⁴⁰

4.5 Monopolní výhrada České pošty, s. p.

„Česká pošta, s. p. působí na poštovním trhu, který je částečně deregulován (tzn. působí na něm i další subjekty poskytující služby v oblasti přepravy zásilek), Česká pošta je ale držitelem tzv. poštovní výhrady (monopolu). Výhrada se vztahuje na poštovní zásilky ve vnitrostátním styku mající obsah písemnosti. O vyhrazenou zásilku se dle nařízení vlády č. 512/2005 Sb. jedná, jestliže je hmotnost poštovní zásilky nižší než 50 g a zároveň cena nižší než 18 Kč. Monopol se tedy nevztahuje na poštovní zásilky s hmotností od 50 g výše (včetně) nebo na služby s cenou od 18 Kč výše (včetně) s obsahem písemnosti.

Poštovní zásilky do zahraničí nebo ze zahraničí nejsou monopolizovány a poštovní výhrada se na ně nevztahuje. Podmínkou pro udělení výhrady je povinnost poskytovat základní poštovní služby na celém území za srovnatelných podmínek a v předepsané kvalitě.

Liberalizace poštovního trhu má být v Evropské unii dokončena k začátku roku 2011, v ostrovních státech, státech s nízkou hustotou obyvatelstva a konečně ve státech do EU později přistoupivších může být odsunuta až k roku 2013.⁴¹

4.6 Produkty České pošty, s. p.

Česká pošta poskytuje mnoho služeb, jejich obecný výčet je:

- „expresní služby,
- psaní ČR,
- balíky ČR,
- poukázky ČR,

⁴⁰ oficiální internetové stránky České pošty, s. p. záložka poštovní muzeum, článek: Výlet do historie, http://www.cpost.cz/jetspeed/portal/media-type/html/user/anon/page/default.psml/js_pane/postovnimuzeum?ksid=25672&docid=44&pgtyp=S

⁴¹ informační portál Wikipedie, otevřená encyklopedie, článek Česká pošta, http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_po%C5%A1ta#Pr.C3.A1vn.C3.AD_.C3.BAprava_.C4.8Dinost.C3.AD

- tisk a kompletace zásilek,
- bankovní služby,
- pojišťovací služby,
- další služby,
- elektronické služby,
- psaní do zahraničí,
- balíky do zahraničí,
- poukázky do zahraničí,
- obstaravatelská činnost,
- výpisy z veřejné správy,
- ostatní služby.⁴²

4.7 Dohled nad činností České pošty, s. p.

„Dohledem nad způsobem, jakým Česká pošta, s. p., zajišťuje základní poštovní služby, je podle § 37 zákona o poštovních službách pověřen Český telekomunikační úřad.“⁴³

4.7.1 Vznik Českého telekomunikačního úřadu

„Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) byl zřízen zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), (dále jen „zákon“), ke dni 1. května 2005 jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Úřad je právním nástupcem Českého telekomunikačního úřadu, který byl jako samostatný správní úřad zřízen zákonem č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů ke dni 1. července 2000.

⁴² oficiální internetové stránky České pošty, s. p., záložka Produkty, http://www.cpost.cz/jetspeed/portal/media-type/html/user/anon/page/default.psml/js_pane/produkty;jsessionid=AAAuiXxMVtZs+96SlxdTLg

⁴³ oficiální internetové stránky České pošty, s. p., úvodní strana, článek Český telekomunikační úřad, http://www.cpost.cz/jetspeed/?show_title=1&docid=26091

Vzniku Úřadu předcházelo historicky významné období podstatných změn v telekomunikacích, kdy byl Úřad součástí různých ministerstev. Na základě zákona č. 474/1992 Sb., o opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky, a ústavního zákona č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem ČSFR, byl rozhodnutím ministra hospodářství České republiky k 1. lednu 1993 zřízen Český telekomunikační úřad jako 6. sekce Ministerstva hospodářství, v jehož působnosti byly telekomunikace do 31. října 1996. Od 1. listopadu 1996 přešly veškeré kompetence této sekce do působnosti Ministerstva dopravy a spojů, kde byly vykonávány až do 30. června 2000.⁴⁴

4.8 Strategické cíle České pošty, s. p.

„V souladu se Strategickým plánem České pošty na léta 2007–2011 rozpracovaným v roce 2006 na základě Strategie rozvoje České pošty, s. p., na léta 2006–2010 považuje Česká pošta za své poslání být všem zákazníkům důvěryhodným poskytovatelem kvalitních služeb v oblasti zprostředkování informací, plateb a zboží tradičními i hybridními formami.

Hlavním strategickým cílem je udržení a zvýšení hodnoty podniku. Toho lze dosáhnout pouze při zachování a dalším rozvoji tradičních poštovních služeb, které jsou a ještě dlouho zůstanou hlavním zdrojem příjmů. Další nárůst příjmů bude realizován při nových nebo inovativních příležitostech. Česká pošta si je vědoma skutečnosti, že cílem úplné liberalizace poštovního trhu očekávané v roce 2009 není zpříjemnění života stávajícím poštovním operátorům. Nelze proto očekávat, že Česká pošta beze zbytku udrží dosavadní tržní podíly ve všech segmentech trhu. Musí se proto rychle a účinně vyrovnat s důsledky „liberalizačního třesku“ a pokračovat v trajektorii dynamického vývoje.⁴⁵

„Strategický plán proto klade důraz na:

- udržení významného prahového tržního podílu na trhu tradičních poštovních služeb v podmínkách stále ostřejší konkurence;
- výraznou inovaci portfolia produktů, služeb a komplexních řešení a dosažení vysokého podílu inovací na výkonech České pošty;
- hledání nových obchodních příležitostí;
- průnik služeb s vysokou přidanou hodnotou do hodnototvorných procesů významných zákazníků (zejména v sektoru finančních služeb a utilit) formou insourcingu;

⁴⁴ oficiální internetové stránky Českého telekomunikačního úřadu, základní informace, článek: Vznik, působnost a organizace ČTÚ, http://www.ctu.cz/main.php?pageid=27&page_content_id=787

⁴⁵ výroční zpráva České pošty, s. p., rok 2006

- realizaci komplexního programu optimalizace procesů a výrazného zvýšení efektivity s cílem dosáhnout ziskovosti minimálně na úrovni výkonnosti průměru centrálních pošt ve vyspělých zemích EU;
- zvyšování konkurenceschopnosti České pošty jako klíčového dlouhodobého parametru;
- zlepšování ziskovosti firmy;
- další zlepšení obrazu podniku v očích veřejnosti.⁴⁶

⁴⁶ Výroční zpráva České pošty, s. p., rok 2006

5 Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se nejdříve zabývala historií institutu státní podnik, kde jsem zmínila jednotlivé po sobě jdoucí zákony o státním podniku, a to od zákona č. 404/1922 Sb. až po dodnes platný zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku ve znění pozdějších předpisů, a také dva důležité mezníky v jejich existenci – znárodnění a privatizaci. Současnou právní úpravu jsem podrobně rozebrala v následující kapitole, kde také vysvětluji důležité pojmy jako: majetek státu a majetek státního podniku.

Po nastudování problematiky státního podniku pokládám za přínos, že většina jich už byla zprivatizována, protože se dle mého názoru jedná o poněkud zastaralou formu podnikání. Přestože je státní podnik považován za právnickou osobu, je oproti ostatním podnikatelským subjektům zvýhodněn. Je zvýhodněn tím, že i když může hospodařit s majetkem státu, tento majetek nevlastní a tedy jím ani neručí (s výjimkou obchodního majetku). Zároveň neručí za závazky státu a stát neručí za závazky státního podniku – můžeme si položit otázku, kdo tedy za tyto závazky zodpovídá.

V poslední kapitole rozebírám výzkum z podniku Česká pošta, s. p. Pracovníci České pošty mi poskytli spoustu užitečných informací, ale přesto jsem k některým důležitým faktům neměla přístup a tak je zmiňuji jen okrajově. V tomto podniku jsem se dozvěděla, že podléhá velkému množství právních předpisů a řídí se spoustou vnitřních směrnic, které přesně vymezují poskytování služeb (dle předmětu podnikání), chování zaměstnanců i zaměstnavatele a pracovní postupy. Česká pošta, s. p. má dlouhou a bohatou historii a tradici, navíc je držitelem tzv. poštovní výhrady (jak jsem již zmiňovala výše), a tak základní služby poskytuje profesionálně. Přesto se stává, že po každoroční kontrole Český telekomunikační úřad přijde na nějaké nedostatky a je jí vyčítána nedostatečná kvalita služeb. Například ve zprávě z roku 2006 bylo shledáno nedostatků mnoho desítek.

Česká pošta je jako právnická osoba „obrovský kolos“ a myslím, že by u něho měla být zachována forma státního podniku s Českým telekomunikačním úřadem jako kontrolorem. Ovšem jen v tom případě, že bude více dbát na kvalitu poskytovaných služeb, zajišťovat, aby zaměstnanci dodržovali vnitřní směrnice, popř. je přímo připojovat k pracovní smlouvě a v neposlední řadě také dbát na kvalitu informací poskytovaných zákazníkům.

POUŽITÁ LITERATURA

JUDr. Přemysl Raban, CSc., *Státní podnik (poslání, práva, povinnosti)*, 2. vydání, Praha: Práce, 1989, 88 s., ISBN 80-208-0204-5

Plíva, S., *Hospodaření s majetkem státu*, 2. Přepřacované a doplněné vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, 386 s., ISBN 80-7179-811-8

Havlan, P., *Majetek státu v platné právní úpravě*, Linde Praha, a. s., 2003, 442 s., ISBN 80-7201-386-6

INTERNETOVÉ ZDROJE

- <http://cs.wikipedia.org> – informační portál Wikipedia, otevřená encyklopedie
- www.akchalupa.cz - informační server advokátní kanceláře JUDr. Chalupa Luboš
- www.sds.cz - internetové stránky Strany demokratického socialismu
- www.ctu.cz - oficiální internetové stránky Českého telekomunikačního úřadu
- www.cpost.cz - oficiální internetové stránky České pošty, s. p.
- www.justice.cz - obchodní rejstřík
- www.businessinfo.cz - informační portál

OSTATNÍ ZDROJE

- Vládní nařízení č. 206/1924 Sb., kterým se provádí zákon o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plniti úkoly správní
- Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů
- Výroční zpráva České pošty, s. p. za rok 2006
- Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku ve znění pozdějších předpisů
- Dekret prezidenta republiky č. 102/1945 Sb., o znárodnění akciových bank

Příloha 1

Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku ve znění pozdějších předpisů

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

Předmět úpravy a základní ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

Tento zákon upravuje postavení a právní poměry státního podniku (dále jen "podnik").

§ 2 Základní ustanovení

(1) Podnik je právnickou osobou provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.

(2) Podnik má právo hospodařit s majetkem státu¹⁾ a nemá vlastní majetek.

(3) Kmenovým jměním podniku je obchodní majetek podniku, s nímž má podnik právo hospodařit při svém vzniku.

(4) Jměním podniku se pro účely tohoto zákona rozumí obchodní majetek podniku a jeho závazky.

(5) Určeným majetkem je majetek státu, který je vymezen jako určený majetek v zakládací listině. Tento majetek se zapisuje do obchodního rejstříku.

§ 3 Zakladatel podniku

(1) Zakladatelem podniku je stát. Jeho jménem vykonává funkci zakladatele ministerstvo, do jehož působnosti spadá předmět podnikání podniku, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Podniky založené podle tohoto zákona jsou zakládány k uspokojování významných celospolečenských, strategických nebo veřejně prospěšných zájmů.

(3) Podnik neručí za závazky státu a stát neručí za závazky podniku, není-li zákonem stanoveno jinak.

(4) Funkci zakladatele podniku zabezpečujícího v určitém rozsahu úkoly pro obranu státu, pokud jím není Ministerstvo obrany, může vykonávat i jiné ministerstvo pouze po předchozím souhlasu Ministerstva obrany.

(5) Podnik může být založen pouze na základě předchozího souhlasu vlády.

(6) Vnitřní organizace podniku a organizace vnitřního řízení je ve výhradní působnosti podniku. Podnik může stanovit, které vnitřní organizační jednotky se zapisují do obchodního rejstříku jako odštěpné závody.

ČÁST DRUHÁ ZALOŽENÍ, VZNIK, ZRUŠENÍ A ZÁNİK PODNIKU

§ 4 Založení podniku

(1) Podnik se zakládá zakládací listinou, kterou jménem státu vydává příslušné ministerstvo (§ 3).

(2) Zakládací listina je zakladatelským dokumentem ve smyslu § 27a obchodního zákoníku. Její nedílnou součástí je příloha obsahující vymezení určeného majetku.

(3) Zakládací listina musí obsahovat

a) označení ministerstva, které vykonává funkci zakladatele,

b) obchodní jméno a sídlo zakládaného podniku; součástí obchodního jména je označení "státní podnik", které může být nahrazeno zkratkou "s. p.",

c) hlavní předmět podnikání,

d) výši kmenového jmění a jeho minimální výši, kterou je podnik povinen zachovat,

e) určení a ocenění majetku státu,²⁾ s nímž má podnik právo hospodařit,

f) jméno, příjmení, rodné číslo, trvalý pobyt ředitele a jeho ověřený podpis,

g) počet členů dozorčí rady, jejich jména, příjmení, rodná čísla a trvalý pobyt,

h) výši rezervního fondu v okamžiku založení podniku, která činí nejméně 10% kmenového jmění, pokud zakladatel nestanoví jinak, a minimální výši, do které bude doplněn v průběhu podnikání,

i) označení osoby oprávněné jednat jménem ministerstva vykonávajícího funkci zakladatele a její úředně ověřený podpis.

(4) Určení a ocenění majetku státu podle předchozího odstavce se provede ke dni založení podniku.

(5) Při stanovení výše kmenového jmění a při ocenění podle odstavce 3 písm. d) a e) se nepřihlíží k povrchovým a podzemním vodám, lesním pozemkům a lesním porostům, ložiskům nerostných surovin a nerostů a jeskyním.

§ 5 Vznik podniku

(1) Podnik vzniká dnem, ke kterému byl zapsán do obchodního rejstříku.³⁾ Návrh na zápis podává zakladatel.

(2) K návrhu se připojí

- a) zakládací listina,
- b) doklad o ocenění majetku, s nímž má podle zakládací listiny podnik právo hospodařit v okamžiku svého založení, provedeném podle zvláštních právních předpisů.²⁾
- c) doklady dle zvláštních předpisů nutné k zápisu v obchodním rejstříku,⁴⁾
- d) usnesení vlády, kterým se uděluje souhlas se založením podniku.

§ 6 Zrušení podniku

(1) Podnik se zrušuje rozhodnutím zakladatele

- a) o zrušení podniku s likvidací nebo bez likvidace podle zvláštního zákona⁵⁾ nebo
- b) o sloučení, splynutí či rozdělení podniku; rozhodnutím o sloučení nebo splynutí není dotčena povinnost podniku požádat o udělení povolení ke spojení podle zvláštních předpisů.⁶⁾

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 může zakladatel učinit pouze po předchozím souhlasu vlády.

(3) Zakladatel podnik zruší, jestliže

- a) podnik ztratí oprávnění k podnikatelské činnosti, za jejímž účelem byl zřízen,
- b) zaniknou předpoklady vyžadované zákonem,
- c) založením, splynutím, sloučením či rozdělením podniku byl porušen zákon,
- d) počet členů dozorčí rady se sníží oproti počtu uvedenému v zakládací listině [§ 4 odst. 3 písm.g)] a není doplněn do šesti měsíců ode dne snížení, nebo
- e) podnik porušuje ustanovení zakládací listiny týkající se rozsahu podnikatelské činnosti, výše kmenového jmění nebo nakládá s majetkem státu, v rozporu s právními předpisy.

(4) O zrušení podniku z důvodů uvedených v odstavci 3 může rozhodnout soud na návrh osoby, která osvědčí právní zájem. Před rozhodnutím o zrušení podniku může soud stanovit lhůtu k odstranění důvodu, pro který bylo zrušení navrženo.

(5) Nepřejde-li působnost statutárního orgánu podniku na likvidátora nebo **insolvenčního správce**, může ji statutární orgán podniku vykonávat po zrušení podniku jen v rozsahu potřebném k provedení likvidace.

§ 7 Sloučení, splynutí a rozdělení podniku

(1) Ke sloučení, splynutí nebo rozdělení podniku dochází na základě rozhodnutí zakladatele dnem zápisu do obchodního rejstříku.

(2) V případě splynutí nebo rozdělení podniku musí být návrh na zápis nového podniku podán současně s návrhem na výmaz zrušeného podniku. Výmaz zanikajícího podniku a zápis podniku vzniklého splynutím či rozdělením se provede k témuž dni.

(3) Výmaz slučovaného podniku a zápis změny u podniku, s nímž byl zanikající podnik sloučen, se provede k témuž dni.

(4) V případě splynutí nebo rozdělení podniku musí být v zakládací listině nového podniku uveden určený majetek, s nímž měl právo hospodařit zanikající podnik. V případě sloučení musí být provedena odpovídající změna zakládací listiny podniku, s nímž byl zanikající podnik sloučen.

(5) O sloučení, splynutí a rozdělení podniku je informován příslušný odborový orgán nejpozději tři měsíce před sloučením, splynutím nebo rozdělením podniku. V případě, že v podniku nepůsobí odborová organizace, jsou zaměstnanci o těchto organizačních změnách informováni vhodným způsobem.

§ 8

(1) Při sloučení podniků přechází jmění zaniklého podniku na podnik, s nímž byl tento podnik sloučen.

(2) Při rozdělení podniku přechází jmění zaniklého podniku na nově vzniklé podniky v rozsahu stanoveném v rozhodnutí zakladatele o rozdělení.

(3) Není-li v rozhodnutí zakladatele o rozdělení podniku určeno, na který podnik závazek přechází, je k jeho splnění zavázán společně a nerozdílně každý podnik. Vzájemně se podniky vypořádají v poměru, v jakém na ně přešlo právo hospodařit s majetkem zaniklého podniku.

(4) Pro zápis sloučení, splynutí a rozdělení podniku do obchodního rejstříku platí obdobně úprava platná pro obchodní společnosti.

§ 9 Likvidace podniku

(1) Nepřešlo-li celé jmění podniku na právního nástupce (§ 8), provede se likvidace, pokud zvláštní zákon⁷⁾ nestanoví jiný způsob vypořádání jeho majetkových poměrů.

(2) Likvidace se rovněž nevyžaduje, je-li zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku.

(3) Likvidátora jmenuje a odvolává zakladatel, který rovněž stanoví jeho odměnu. Pokud o zrušení podniku rozhodne soud, současně jmenuje a odvolává likvidátora podniku s přihlédnutím k vyjádření zakladatele určí způsob stanovení jeho odměny.

(4) Likvidátor předkládá zakladateli

- a) likvidační účetní rozvahu,
- b) přehled o jmění zrušovaného podniku,
- c) účetní závěrku ke dni skončení likvidace,
- d) konečnou zprávu o průběhu likvidace,
- e) další informace stanovené zakladatelem.

(5) Likvidační zůstatek převede likvidátor zakladateli; tento zůstatek se převádí do státních finančních aktiv.

(6) Nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na likvidaci podniku úprava platná pro likvidaci obchodní společnosti.

§ 10 Zánik podniku

Podnik zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku.

ČÁST TŘETÍ ORGÁNY PODNIKU

§ 11

Orgány podniku jsou ředitel a dozorčí rada.

§ 12 Ředitel

(1) Ředitel je statutárním orgánem podniku, který řídí činnosti podniku a rozhoduje o všech jeho záležitostech, pokud nejsou zákonem vyhrazeny do působnosti zakladatele.

(2) Ředitele jmenuje a odvolává⁸⁾ ministr, nebo vláda v těch případech, kdy si toto právo vyhradí.

(3) Ředitel jmenuje a odvolává⁸⁾ zástupce ředitele podniku, který v době nepřítomnosti ředitele zastupuje ředitele v plném rozsahu. Jmenuje-li více zástupců, určí současně jejich pořadí. Zástupci ředitele se zapisují do obchodního rejstříku.⁹⁾

(4) Ředitel vydává organizační řád podniku, který upravuje vnitřní organizaci podniku.

(5) Ředitel je povinen bez zbytečného odkladu informovat písemně dozorčí radu o skutečnostech, které si vyžádala, týkají se podniku a jsou v působnosti dozorčí rady podle § 13 odst. 1 .

§ 13 Dozorčí rada

(1) Dozorčí rada

- a) schvaluje v rozsahu, který určí zakladatel, zásadní otázky koncepce rozvoje podniku (zejména strategii rozvoje výroby a služeb, investiční a vědecko-technické programy, využití know-how podniku, programy společného podnikání s tuzemskými a zahraničními subjekty atd.) a nakládání s majetkem státu svěřeným podniku k podnikatelské činnosti (mimo určený majetek),
- b) projednává výroční zprávu, roční finanční plán, pololetní výsledky hospodaření a přezkoumává roční účetní závěrku podniku a návrh na rozdělení použitelného zisku (vypořádání ztráty); své stanovisko předkládá řediteli a zakladateli,
- c) projednává pravidla pro zřizování dalších fondů podniku a dohlíží na hospodaření s fondy podniku,
- d) dohlíží na výkon působnosti ředitele a uskutečňování podnikatelské činnosti podniku, zejména zda se podnikatelská činnost podniku uskutečňuje v souladu s právními předpisy a zakládací listinou,
- e) vyjadřuje se k návrhu zakladatele na zrušení, sloučení, splynutí či rozdělení podniku,

- f) je oprávněna nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti podniku a kontrolovat, zda účetní záznamy jsou vedeny řádně v souladu se skutečností,
- g) je povinna upozornit ředitele a zakladatele na zjištěné nedostatky; přitom může navrhnout řediteli opatření k nápravě,
- h) je povinna na požádání zakladatele poskytnout mu informace nebo provést šetření, a to ve lhůtě jím stanovené,
- i) schvaluje auditora,
- j) může doporučit zakladateli odvolat ředitele podniku,
- k) vyjadřuje se k návrhu statutu a jeho změnám.

(2) Dozorčí rada musí mít minimálně tři členy. Jednu třetinu členů dozorčí rady tvoří zaměstnanci podniku, které volí a odvolávají zaměstnanci podniku na základě výsledků voleb. Dvě třetiny členů dozorčí rady do funkce jmenuje a odvolává zakladatel.

(3) Členem dozorčí rady může být jen fyzická osoba způsobilá k právním úkonům. Členové jsou jmenováni a voleni z řad nezávislých odborníků, ekonomů, vědecko-technických pracovníků, pracovníků bankovního sektoru a zástupců zaměstnanců podniku. Výkon funkce člena dozorčí rady je nezastupitelný.

(4) Ředitel ani jeho zástupci nemohou být členy dozorčí rady, mohou však být na jednání dozorčí rady přizváni.

(5) Způsob a podmínky volby a odvolání zástupců zaměstnanců stanoví volební řád. Pokud v podniku působí odborová organizace, je volební řád vydáván se souhlasem příslušného odborového orgánu a vlastní volba je zajišťována zaměstnavatelem v součinnosti s příslušným odborovým orgánem. Působí-li u zaměstnavatele více odborových organizací, řídí se jejich vzájemné vztahy zvláštním zákonem. 10) Nepůsobí-li u zaměstnavatele odborová organizace, stanoví způsob a podmínky volby a odvolání zástupců zaměstnanců zaměstnavatel.

(6) Dozorčí rada rozhoduje na základě souhlasu většiny svých členů. O zasedání dozorčí rady se pořizuje zápis, který podepisuje její předseda. V zápise se uvedou i stanoviska menšiny členů, jestliže títo o to požádají.

(7) Členové dozorčí rady jsou povinni vykonávat svoji působnost s náležitou péčí a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazením třetím osobám by mohla podniku vzniknout škoda. Povinnost mlčenlivosti trvá i po ukončení členství v dozorčí radě.

§ 14

- (1) Ředitel podniku, jeho zástupce a členové dozorčí rady nesmějí
- a) vlastním jménem nebo na vlastní účet anebo na účet osoby blízké uzavírat obchody, které souvisejí s podnikatelskou činností podniku,
 - b) zprostředkovávat pro jiné osoby obchody podniku,
 - c) účastnit se na podnikání jiné právnické osoby s obdobnou podnikatelskou činností, s výjimkou vlastnictví akcií nabytých v kuponové privatizaci,
 - d) vykonávat funkci statutárního orgánu nebo člena dozorčí (správní) rady právnické osoby s obdobnou podnikatelskou činností, nejde-li o právnickou osobu, na jejímž podnikání se podnik účastní.
- (2) V případě nedodržení zákazu konkurence se použije obdobně ustanovení § 65 odst. 2 a 3 a § 194 odst. 6 obchodního zákoníku .

ČÁST ČTVRTÁ PRÁVA A POVINNOSTI ZAKLADATELE

§ 15

Zakladatel

- a) zakládá a ruší podnik včetně sloučení, splynutí či rozdělení,
- b) jmenuje a odvolává ředitele, vyjma případu jmenování ředitele vládou, členy dozorčí rady a likvidátora,
- c) schvaluje jednací řád dozorčí rady, stanoví počet jejich členů, délku funkčního období a minimální počet schůzí za rok,
- d) vymezí v příloze zakládací listiny určený majetek,
- e) může měnit zakládací listinu s výjimkou odnětí majetku, s nímž má podnik právo hospodařit k okamžiku svého založení nebo k okamžiku zápisu změny zakládací listiny do obchodního rejstříku, nestanoví-li tento zákon jinak,
- f) vydává statut podniku, a to ve lhůtě do šesti měsíců ode dne zápisu podniku do obchodního rejstříku; statut obsahuje např. zásady hospodaření podniku, rámcové vymezení spolupráce s regionálními orgány státní správy a vyššími územně samosprávnými celky,
- g) má právo a povinnost požadovat informace o hospodářské činnosti a stavu majetku podniku a na kontrolu a ověřování těchto informací způsobem stanoveným zvláštním předpisem,[11\)](#)

- h) kontroluje, zda potřeby státu, které podnik svou podnikatelskou činností zabezpečuje, jsou zajišťovány účelně a hospodárně,
- i) schvaluje účetní závěrku a výroční zprávu, rozhoduje o rozdělení použitelného zisku (vypořádání ztráty),
- j) přebírá likvidační zůstatek v případě zrušení podniku s likvidací; tento zůstatek je povinen převést do státních finančních aktiv.

ČÁST PÁTÁ MAJETKOVÉ POSTAVENÍ A FONDY PODNIKU

§ 16

(1) Obchodním majetkem podniku je souhrn věcí, práv a jiných majetkových hodnot státu, s nimiž má podnik právo hospodařit.

(2) Podnik vykonává při hospodaření s majetkem státu práva vlastníka podle zvláštních právních předpisů, vlastním jménem jedná v právních vztazích týkajících se majetku státu a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku státu včetně řízení o určení, zda tu vlastnické nebo jiné obdobné právo státu je, či není.

(3) Právní úkony vztahující se k majetku učiněné podnikem bez schválení zakladatele předepsaného tímto zákonem jsou neplatné od samého počátku.

(4) Nabývá-li podnik majetek od jiné osoby než od státu, nabývá jej pro stát a podniku vzniká právo s tímto majetkem hospodařit.

(5) Za závazky odpovídá podnik svým obchodním majetkem s výjimkou určeného majetku (§ 2 odst. 5).

(6) Podnik může z obchodního majetku poskytnout dary jen k účelům a v rozsahu, v jakém lze podle zvláštního zákona odečíst hodnotu daru od základu daně z příjmů právnických osob.[12j](#)

(7) Podnik může k majetku zřídit zástavní právo pouze se schválením zakladatele.

(8) Majetek, s nímž má podnik právo hospodařit, může zakladatel podniku odejmout pouze v případech a za podmínek stanovených zákonem.

(9) Nemovité věci, s nimiž mají právo hospodařit podniky založené ústředními orgány státní správy, lze bezúplatně darovací smlouvou převést na návrh zakladatele po souhlasu vlády do vlastnictví územně samosprávných celků, popřípadě jejich sdružení.[12a](#) Tento majetek, o jehož převodu vláda rozhodla, se považuje za majetek pro stát trvale nepotřebný.[12b](#) Pro převod takového majetku se použijí obdobně ustanovení zvláštního zákona.[12c](#)

§ 17 Nakládání s určeným majetkem

(1) Zakladatel je oprávněn měnit vymezení určeného majetku v průběhu podnikatelské činnosti podniku, vyžadují-li to naléhavé hospodářské nebo bezpečnostní zájmy státu.

(2) S určeným majetkem může podnik nakládat pouze se schválením zakladatele.

§ 18 Účetnictví podniku

(1) Podnik vede účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveným zvláštním právním předpisem.[12d](#) Účetní závěrka podniku musí být ověřena auditorem.[13](#)

(2) Statutární orgán sdělí písemně zakladateli a dozorčí radě do jednoho měsíce od doručení zprávy auditora, jaká byla přijata opatření k odstranění nedostatků uvedených ve zprávě auditora.

§ 19 Fondy podniku

(1) Podnik vytváří

- a) rezervní fond,
- b) fond kulturních a sociálních potřeb.

(2) Rezervní fond u podniků zřízených podle tohoto zákona je určen ke krytí ztrát a rizik, k financování výkyvů hospodaření podniku a ke krytí základního přídele do fondu kulturních a sociálních potřeb u těch podniků, které nemají dostatek zisku nebo vykazují ztrátu. Minimální výše rezervního fondu činí při založení podniku 10% kmenového jmění, pokud zakladatel nestanoví jinak, a doplňuje se ročně nejméně 10% z čistého zisku až do dosažení výše určené v zakládací listině.

(3) Fond kulturních a sociálních potřeb podnik tvoří a užívá v souladu se zvláštním právním předpisem.[14](#)

(4) Podnik může ze svého použitelného zisku vytvářet další fondy.

ČÁST ŠESTÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 20

(1) Podniky vzniklé podle zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů,[15\)](#) se považují za podniky vzniklé podle tohoto zákona ode dne zápisu změny v obchodním rejstříku, je-li jejich zakladatelem ústřední orgán státní správy, který do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona přizpůsobí zakladací listinu a složení dozorčí rady tomuto zákonu a zašle návrh na zápis změny v obchodním rejstříku a zakladací listinu příslušnému soudu, který vede obchodní rejstřík, v němž je podnik zapsán. Právní poměry podniku se do dne zápisu změny v obchodním rejstříku řídí dosavadními předpisy.

(2) Ve lhůtě uvedené v odstavci 1 může zakladatel, je-li jím ústřední orgán státní správy, rovněž podnik zrušit buď s likvidací, nebo bez likvidace podle zvláštního zákona;[5\)](#) právní poměry těchto podniků, jakož i podniků ke dni účinnosti tohoto zákona v likvidaci se řídí dosavadními předpisy s tím, že ustanovení zákona č. 111/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o dozorčí radě a fondech se nepoužijí.

(3) Vykonává-li funkci zakladatele okresní úřad¹⁶⁾ nebo obec, ¹⁷⁾ musí ve lhůtě uvedené v odstavci 1 podnik zrušit buď s likvidací, nebo bez likvidace podle zvláštního zákona;[5\)](#) právní poměry těchto podniků, jakož i podniků ke dni účinnosti tohoto zákona v likvidaci se řídí dosavadními předpisy s tím, že ustanovení zákona č. 111/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o dozorčí radě a fondech se nepoužijí.

(4) Po marném uplynutí lhůty uvedené v odstavcích 1, 2 a 3 zruší podnik soud a nařídí jeho likvidaci. Současně jmenuje likvidátora. Ustanovení odstavce 2 a odstavce 3 části věty za středníkem platí obdobně.

(5) Ustanovení odstavce 4 se nepoužije u podniků založených Ministerstvem obrany, u nichž bylo přede dnem účinnosti tohoto zákona rozhodnuto o privatizaci.

§ 20a

(1) Před vydáním rozhodnutí o zrušení podniku podle § 20 odst. 4 si soud vyžádá stanovisko zakladatele o současných majetkových a právních poměrech podniku.

(2) Oprávnění zakladatele podle § 20 odst. 2 a 3 není dotčeno, jestliže uplynula lhůta podle § 20 odst. 4 marně proto, že

- a) nebyla dokončena privatizace podniku,
- b) nebylo pravomocně ukončeno správní či soudní řízení, které má zásadní význam pro stanovení majetku, s nímž má podnik právo hospodařit,
- c) nebylo pravomocně ukončeno restituční řízení podle zvláštních právních předpisů,[17a\)](#)
- d) nemohl být zjištěn nebo oceněn majetek, s nímž má podnik právo hospodařit, nebo
- e) podnik nesplnil podmínky nezbytné pro jeho zrušení vyplývající ze zvláštních právních předpisů.[17b\)](#)

(3) Ustanovení odstavce 2 nelze použít, pokud soud již vydal rozhodnutí podle § 20 odst. 4 .

§ 21

Dluží-li podnik se změněným majetkem pohledávky na daních, odvodech, poplatcích, částkách neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků státního rozpočtu včetně příslušenství k nim a má-li být tento podnik z rozhodnutí svého zakladatele zrušen, aniž by bylo možno je uhradit i jen z části z majetku podniku nebo jiným způsobem, tyto pohledávky se promíjejí a od vyměření pohledávek dosud nestanovených se upouští. Zakladatel tohoto podniku podá žádost příslušnému správci daně o souhlas s ukončením činnosti,[18\)](#) ve které současně osvědčí splnění podmínek pro prominutí podle tohoto ustanovení.

§ 22

Funkci zakladatele Česká pošta, s. p. vykonává Ministerstvo vnitra.

§ 23

Ministerstvo financí upraví vyhláškou tvorbu a způsob užívání fondu kulturních a sociálních potřeb.

§ 24

(1) Pro podniky vzniklé podle tohoto zákona se nepoužijí § 45, 47b a 47c zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.[22\)](#)

(2) Na rozhodování zakladatele podle tohoto zákona se nevztahují předpisy o správním řízení.

§ 25

Zrušují se:

1. zákon č. 111/1990 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 92/1991 Sb. a zákona č. 119/1995 Sb.,
2. § 761 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

§ 26 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1997.

Zeman v.r.

Havel v.r.

Klaus v.r.

Poznámky pod čarou

- 1) [Zákon č. 219/2000 Sb.](#), o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.
- 2) [§ 24 a násl. zákona č. 563/1991 Sb.](#), o účetnictví, ve znění zákona č. 117/1994 Sb.
- 3) § 3 odst. 1 písm. a) a [§ 27 obchodního zákoníku](#), ve znění zákona č. 156/1994 Sb.
- 4) [§ 30 odst. 1 obchodního zákoníku](#).
- 5) [§ 11 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb.](#), o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákona č. 210/1993 Sb.
- 6) § 8a odst. 3 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 286/1993 Sb.
- 7) [Zákon č. 182/2006 Sb.](#), o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 8) [§ 27 odst. 4 zákona č. 65/1965 Sb.](#), zákoník práce, ve znění zákona [č. 188/1988 Sb.](#), zákona č. 3/1991 Sb. a zákona [č. 74/1994 Sb.](#)
- 9) [§ 28 obchodního zákoníku](#).
- 10) [Zákon č. 120/1990 Sb.](#), kterým se upravují některé vztahy mezi odborovými organizacemi a zaměstnavateli, ve znění zákona [č. 3/1991 Sb.](#)
- 11) [Zákon ČNR č. 552/1991 Sb.](#), o státní kontrole, ve znění zákona [č. 166/1993 Sb.](#)
- 12) [§ 20 odst. 8 zákona ČNR č. 586/1992 Sb.](#), o daních z příjmů, ve znění zákona [č. 259/1994 Sb.](#)
- 12a) [§ 46 zákona č. 128/2000 Sb.](#), o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb.
[§ 24 zákona č. 129/2000 Sb.](#), o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 231/2002 Sb.
[§ 21 a 22 zákona č. 131/2000 Sb.](#), o hlavním městě Praze.
- 12b) [§ 21 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb.](#), ve znění zákona [č. 202/2002 Sb.](#)
- 12c) [§ 3 zákona č. 174/2003 Sb.](#), o převodu některého nepotřebného vojenského majetku a majetku, s nímž je příslušné hospodařit Ministerstvo vnitra, z vlastnictví České republiky na územní samosprávné celky.
- 12d) [Zákon č. 563/1991 Sb.](#), o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) [Zákon ČNR č. 524/1992 Sb.](#), o auditorech a Komoře auditorů České republiky, ve znění zákona č. 63/1996 Sb.
- 14) Vyhláška Ministerstva financí č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.
- 15) [Zákon č. 111/1990 Sb.](#), o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) § 19 písm. a) zákona ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění zákona č. 321/1992 Sb. a zákona č. 254/1994 Sb.
Nařízení vlády č. 270/1994 Sb., kterým se stanoví přechodné období pro výkon funkce zakladatele státních podniků okresními úřady, ve znění pozdějších předpisů.

- 17) § 14 odst. 1 písm. f) zákona ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 302/1992 Sb.
- 17a) Například zákon [č. 87/1991 Sb.](#), o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon [č. 229/1991 Sb.](#), o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.
- 17b) Například zákon [č. 563/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů, zákon [č. 97/1974 Sb.](#), o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon [č. 97/1993 Sb.](#), o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 284/1992 Sb., o opatřeních hospodářské mobilizace.
- 18) [§ 35 zákona ČNR č. 337/1992 Sb.](#), o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Např. zákon č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, zákon [č. 527/1990 Sb.](#), o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění zákona [č. 519/1991 Sb.](#)
- 20) Zákon [č. 266/1994 Sb.](#), o drahách.
- 21) Zákon [č. 455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 22) Zákon [č. 92/1991 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

Příloha 2

Úplný výpis

z obchodního rejstříku, vedeného
Městským soudem v Praze
oddíl A, vložka 7565

Datum zápisu: 1.ledna 1993

Obchodní firma: Česká pošta, státní podnik
Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
Česká pošta, s.p.
Zapsáno: 4.srpna 2001

Sídlo: Praha 3, Olšanská 9
Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001

Praha 3, Olšanská 38/9, PSČ 225 99
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 1.ledna 2008

Praha 1, Politických vězňů 909/4, PSČ 225 99 Zapsáno:
1.ledna 2008

Identifikační číslo: 471 14 983 Zapsáno: 1.ledna 1993

Právní forma: Státní podnik

Předmět podnikání:

- provozování garáží a odstavných ploch
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- elektroinstalatérství
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- stavba strojů s mechanickým pohonem
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- vodoinstalatérství
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- celní deklarant
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- provoz mycích linek
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- zámečnictví
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- zemní práce prováděné ručně a pomocí mechanizačních prostředků včetně autojeřábu
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- poradenská činnost v oblasti výpočetní techniky
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- malíř
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- lakýrnictví
Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- organizační zajištění školení, kurzů a seminářů

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- vyučování řízení motorových vozidel

Zapsáno: 1.září 1998 Vymazáno: 4.srpna 2001
- obstaravatelská a obchodní činnost

Zapsáno: 4.února 1998 Vymazáno: 4.srpna 2001
- zúčtování mezinárodního poštovního provozu a peněžních služeb v poštovním provozu podle mezinárodních dohod

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- montáž, opravy, údržba a revize vyhrazených elektrických zařízení a výroba rozvaděčů nízkého napětí

Zapsáno: 1.září 1998 Vymazáno: 4.srpna 2001
- výroba, instalace a opravy elektronických zařízení

Zapsáno: 1.září 1998 Vymazáno: 4.srpna 2001
- polygrafická výroba

Zapsáno: 1.září 1998 Vymazáno: 4.srpna 2001
- ubytovací služby v ubytovacích zařízeních v kategorii turistická ubytovna

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- projektová činnost v investiční výstavbě

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- směnárny

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- hostinská činnost

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- silniční motorová doprava /veřejná nákladní vnitrostátní silniční motorová doprava, veřejná osobní hromadná nepravidelná vnitrostátní i mezinárodní silniční motorová doprava s výjimkou okresu Náchod/

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- reklamní a propagační činnost

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- stavitel

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 1.září 1998
- montáž a opravy kancelářské a reprodukční elektroniky

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 1.září 1998
- g/ činnost Poštovního muzea podle zásad a norem zakladatele

Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- montáž, opravy a revize vyhrazených plynových zařízení

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 1.září 1998
- revize a zkoušky provozovaných kotlů a tlakových nádob

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 1.září 1998
- revize elektrických zařízení

Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 1.září 1998
- c/ vývoj, dovoz a vývoz technických a provozních prostředků pošty

Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- b/ výstavba, provoz a rozvoj jednotné sítě pošty na území ČR a činnosti z toho vyplývající včetně servisní činnosti pro tuzemské a zahraniční zařízení podmiňující nebo související s provozem sítě pošty

Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- Základním předmětem činnosti podniku je:

- a/výkon poštovního provozu na území České republiky v rozsahu
- podání, přeprava a dodání poštovních včetně elektronické pošty a zabezpečení poštovního a platebního styku, ve vnitřním styku
 - podání, přeprava a dodání poštovních zásilek včetně elektronické pošty a poskytování peněžních služeb podle mezinárodních dohod v mezinárodním styku
 - expresní a kurýrní doprava zásilek /vč. dokumentů/ se zaručenou dobou dodání vč. mezinárodního styku
- Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- f/ agenda poštovních razítek, zřizování příležitostných poštovních přepážek vč. strojové propagace
- Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- e/ archivace poštovních cenin a tiskopisů s tím souvisejících vč. příležitostných poštovních razítek
- Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- d/ vydávání odborné literatury pro potřebu poštovního provozu, provozních předpisů, pomůcek a tiskopisů, propagačních a informačních materiálů v oblastech své činnosti
- Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- automatizované zpracování dat
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- truhlářství
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- pronájem výrobků vlastní výroby i výrobků jiných včetně příslušenství
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej s výjimkou oblasti uvedených v přílohách zákona č. 455/91 Sb.,
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- poskytování software
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- zprostředkovatelská činnost v oblasti služeb
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- reprografické práce
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- pronájem mechanizačních a dopravních prostředků
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- montáž, opravy a údržba vyhrazených elektrických zařízení
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 1.září 1998
- pronájem nebytových prostor včetně doplňkových služeb
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- opravy motorových vozidel
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- opravy karosérií
- Zapsáno: 21.prosince 1993 Vymazáno: 4.srpna 2001
- provozování poštovních služeb
- Zapsáno: 4.srpna 2001- provozování kulturních a kulturně vzdělávacích zařízení
- Zapsáno: 4.srpna 2001- pronájem mechanizačních a dopravních prostředků
- Zapsáno: 4.srpna 2001- pronájem nemovitostí bez doplňkových služeb
- Zapsáno: 4.srpna 2001- opravy karosérií
- Zapsáno: 4.srpna 2001- opravy motorových vozidel
- Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- pronájem nebytových prostor včetně doplňkových služeb

Zapsáno: 4.srpna 2001- reprografické práce
Zapsáno: 4.srpna 2001- pronájem výrobků vlastní výroby i výrobků jiných vě.
příslušenství
Zapsáno: 1.července 2005- pronájem výrobků vlastní výroby i výrobků jiných vě.
příslušenství
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 1.července 2005
- truhlářství
Zapsáno: 4.srpna 2001- automatizované zpracování dat
Zapsáno: 4.srpna 2001- zprostředkovatelská činnost v oblasti služeb
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- poskytování software
Zapsáno: 4.srpna 2001- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej s výjimkou
oblastí uvedených v přílohách zákona č. 455/1991 Sb.
Zapsáno: 4.srpna 2001- reklamní a propagační činnost
Zapsáno: 4.srpna 2001- poradenská činnost v oblasti výpočetní techniky
Zapsáno: 4.srpna 2001- zámečnictví
Zapsáno: 4.srpna 2001- organizační zajištění školení, kurzů a seminářů
Zapsáno: 4.srpna 2001- lakýrnictví
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- malíř
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- stavba strojů s mechanickým pohonem
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- provozování garáží a odstavných ploch
Zapsáno: 4.srpna 2001- provoz mycích linek
Zapsáno: 4.srpna 2001- zastupování v celním řízení
Zapsáno: 4.srpna 2001- vodoinstalatérství, topenářství
Zapsáno: 4.srpna 2001- projektová činnost v investiční výstavbě
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů
Zapsáno: 4.srpna 2001- ubytovací služby v ubytovacích zařízení v kategorii turistická
ubytovna
Zapsáno: 4.srpna 2001- silniční motorová doprava /veřejná nákladní vnitrostátní
motorová doprava, veřejná osobní hromadná nepravidelná
vnitrostátní silniční motorová doprava s výjimkou okresu Náchod/
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- hostinská činnost
Zapsáno: 4.srpna 2001- směnářská činnost
Zapsáno: 4.srpna 2001- polygrafická výroba
Zapsáno: 4.srpna 2001- výroba, instalace a opravy elektronických zařízení
Zapsáno: 4.srpna 2001- montáž, opravy a údržba vyhrazených elektrických zařízení a
výroba rozvaděčů nízkého napětí
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- služby databank
Zapsáno: 4.srpna 2001- poskytování skladových služeb
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 30.září 2006
- opravy silničních vozidel
Zapsáno: 30.září 2006- zprostředkování obchodu a služeb
Zapsáno: 30.září 2006- projektová činnost ve výstavbě
Zapsáno: 30.září 2006- - silniční motorová doprava nákladní, vnitrostátní a mezinárodní

s vozidly do 3,5 tuny celkové hmotnosti
- silniční motorová doprava nákladní, vnitrostátní s vozidly nad 3,5 tuny celkové hmotnosti a tahači

- silniční motorová doprava nákladní, mezinárodní s vozidly nad 3,5 tuny celkové hmotnosti a tahači

Zapsáno: 30.září 2006- montáž, opravy a revize vyhrazených elektrických zařízení

Zapsáno: 30.září 2006- skladování zboží a manipulace s nákladem

Zapsáno: 30.září 2006- grafické práce a kresličské práce

Zapsáno: 30.září 2006- balicí činnosti

Zapsáno: 30.září 2006- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy u fyzických a právnických osob

Zapsáno: 30.září 2006- výkon činnosti akreditovaného poskytovatele certifikačních služeb

Zapsáno: 30.září 2006- služby přenosu dat

Zapsáno: 30.září 2006- provozování okamžitých loterií podle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

Zapsáno: 29.listopadu 2002

Statutární orgán:

Pověřený řízením s.p.:

Ing. Jan Příbyl

Praha 5-Lužiny, Fantova 20

Zapsáno: 1.ledna 1993 Vymazáno: 14.prosince 1994

Zástupce ředitele:

Ing. Miroslav Špaček

Sadová 20, Černošice

Zapsáno: 2.ledna 1993 Vymazáno: 14.prosince 1994

Náměstek pro provoz

Zapsáno: 2.ledna 1993 Vymazáno: 14.prosince 1994

Zástupce generálního ředitele:

Ing. Miroslav Špaček

Černošice, Sadová 60

Zapsáno: 14.prosince 1994 Vymazáno: 1.února 1995

Náměstek pro provoz

Zapsáno: 14.prosince 1994 Vymazáno: 1.února 1995

Zástupce generálního ředitele:

Ing. Jan masák

Praha 6, Dělostřelecká 27

Zapsáno: 14.prosince 1994 Vymazáno: 23.prosince 1994

náměstek pro techniku

Zapsáno: 14.prosince 1994 Vymazáno: 23.prosince 1994

Zástupce generálního ředitele:

Ing. Jan Masák

Praha 6, Dělostřelecká 27

Zapsáno: 23.prosince 1994 Vymazáno: 1.února 1995

náměstek pro techniku

Zapsáno: 23.prosince 1994 Vymazáno: 1.února 1995

Zástupce ředitele:

Ing. Oldřich Černoch

Praha 3, Pod lipami 3

Zapsáno: 2.ledna 1993 Vymazáno: 14.prosince 1994

Náměstek pro ekonomiku

Zapsáno: 2.ledna 1993 Vymazáno: 14.prosince 1994

Zástupce ředitele:

Ing. Jan Masák

Praha 6, Dělostřelecká 27

Zapsáno: 2.ledna 1993 Vymazáno: 14.prosince 1994
Náměstek pro techniku
Zapsáno: 2.ledna 1993 Vymazáno: 14.prosince 1994

Zástupce generálního ředitele: Ing. Jan Masák
Praha 6, Dělostřelecká 27
Zapsáno: 1.února 1995 Vymazáno: 1.září 1998
Náměstek pro mezinárodní vztahy
Zapsáno: 1.února 1995 Vymazáno: 1.září 1998

Generální ředitel: Ing. Jan Příbyl, r.č. 481010/420
Praha 5-Lužiny, Fantova 20
Zapsáno: 14.prosince 1994 Vymazáno: 6.prosince 1999

Generální ředitel: Ing. Jan Příbyl, r.č. 481010/420
Praha 9 - Prosek, U prosecké školy 820/2a, PSČ 190 00
Zapsáno: 6.prosince 1999 Vymazáno: 18.září 2004

generální ředitel: JUDr. Karel Kratina, r.č. 510525/075
Praha 4, Pražského povstání 675/40a, PSČ 148 00Zapsáno:
18.září 2004

Zástupce generálního ředitele: Ing. Miroslav Špaček, r.č. 460126/150
Černošice, Sadová 60, PSČ 252 28
Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 26.června 2007
Náměstek pro provoz
Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 26.června 2007

Zástupce generálního ředitele: Ing. Miroslav Špaček
Černošice, Sadová 20
Zapsáno: 12.března 2002 Vymazáno: 13.září 2006
Náměstek pro provoz
Zapsáno: 12.března 2002 Vymazáno: 13.září 2006

Zástupce generálního ředitele: Ing. Miroslav Špaček
Černošice, Sadová 20
Zapsáno: 1.února 1995 Vymazáno: 12.března 2002
Náměstek pro provoz a obchod
Zapsáno: 1.února 1995 Vymazáno: 12.března 2002

Zástupce generálního ředitele: Ing. Rastislav Horáček, r.č. 540409/0472
Ústí nad Labem, Hollarova 2168/13, PSČ 400 11Zapsáno:
26.června 2007 Náměstek pro provoz
Zapsáno: 26.června 2007

Zástupce generálního ředitele: Ing. Oldřich Černocho, CSc.
Praha 3, Na Parukářce 2772/3
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 10.března 2004
náměstek pro ekonomiku
Zapsáno: 4.srpna 2001 Vymazáno: 10.března 2004

Zástupce generálního ředitele: Ing. Oldřich Černocho, CSc.
Praha 3, Pod lipami 3
Zapsáno: 14.prosince 1994 Vymazáno: 4.srpna 2001
náměstek pro ekonomiku
Zapsáno: 14.prosince 1994 Vymazáno: 4.srpna 2001

Zástupce generálního ředitele:	Ing. Tomáš Urban, CSc., r.č. 551110/0936 Praha 3, Roháčova 93 Zapsáno: 21.května 2003 Vymazáno: 13.září 2006 Náměstek pro techniku Zapsáno: 21.května 2003 Vymazáno: 13.září 2006
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Ivan Šrom Praha 9, Kardašovská 670 Zapsáno: 1.února 1995 Vymazáno: 21.května 2003 Náměstek pro techniku Zapsáno: 1.února 1995 Vymazáno: 21.května 2003
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Vít Šorm, PhD., r.č. 680811/1860 Praha 5, Hlubočepy, Lamačova 915 Zapsáno: 10.března 2004 Vymazáno: 13.září 2006
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Pavel Wenisch, r.č. 470212/095 Chomutov, Černovická 4466 Zapsáno: 27.dubna 2004 Vymazáno: 13.září 2006 Náměstek pro obchod Zapsáno: 27.dubna 2004 Vymazáno: 13.září 2006
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Iva Steinerová, r.č. 495720/026 Praha 3, Jeseniova 200, PSČ 130 00 Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 20.prosince 2006 Náměstek pro techniku Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 20.prosince 2006
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Iva Steinerová, r.č. 495720/026 Praha 3, Jeseniova 200, PSČ 130 00 den zániku funkce: 17.srpna 2007 Zapsáno: 20.prosince 2006 Vymazáno: 13.září 2007 Náměstek pro rozvoj Zapsáno: 20.prosince 2006 Vymazáno: 13.září 2007
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Petr Zatloukal, r.č. 700814/4462 Plumlov, 9. května 480, PSČ 798 03 den vzniku funkce: 20.srpna 2007 Zapsáno: 27.září 2007 Náměstek generálního ředitele pro rozvoj Zapsáno: 27.září 2007
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Petr Zatloukal, r.č. 700814/4462 Plumlov, 9. května 480, PSČ 798 03 den vzniku funkce: 20.srpna 2007 Zapsáno: 13.září 2007 Vymazáno: 27.září 2007
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Ladislav Musil, r.č. 670618/1196 Zdíby, Platanová 198, PSČ 250 66 Zapsáno: 20.prosince 2006 Náměstek pro ekonomiku Zapsáno: 20.prosince 2006
Zástupce generálního ředitele:	Ing. Ladislav Musil, r.č. 670618/1196 Praha 8, Krosenská 533/6, PSČ 181 00 Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 20.prosince 2006 Náměstek pro ekonomiku Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 20.prosince 2006

**Zástupce generálního
ředitele:**

Ing. Alois Těšitel, r.č. 540901/0563
Praha 4, Jihovýchodní VI 929/2, PSČ 141 00
den zániku funkce: 15.listopadu 2007
Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 23.února 2008
Náměstek pro obchod
Zapsáno: 13.září 2006 Vymazáno: 23.února 2008